

PTVA Schools

दुर्पणा

For private circulation only

दिवाली अंक २०२५

अनुक्रमाणिका

संपादकीय3	Diwali's Digital Glow: How Tech is Lighting Up the Festival of Lights.....15	
दर्पण दिवाळी4	नवरात्रीनिमित्त एकलमातांचा सन्मान 21
माझ्या शाळेच्या आठवणी5	Touching lives through Community Outreach 23
मर्मबंधातील दिवाळी6	Teachers' Day filled with joy and gratitude 25
आठवणींच्या दिव्यांतली दिवाळी8	Honouring Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri27
शाळा आणि दिवाळीची सुट्टी9	Spirit of Navratri and Dussehra spells the victory of good over evil....28	
आठवणींचा अमूल्य ठेवा10	Achievements29-32
अबाधित मैत्रीचे रहस्य!11	Puzzles, Sudoku34-35
शेतकरी : आनंदाच्या दिवाळीचे खरे शिल्पकार....12		
दिवाळीच्या धार्मिक प्रथा आणि गोष्टी13		

अतिथी संपादक : सुप्रिया सचिन पिळगावकर, परांजपे विद्यालय माजी विद्यार्थिनी बॅच 1982-1983

संपादक : जान्हवी खांडेकर, मुख्य शैक्षणिक आणि व्यवस्थापकीय अधिकारी, पालें टिळक विद्यालय असोसिएशन

मुखपृष्ठ आणि मलपृष्ठ : ओंकार कदम, ऑरेंज टिप

मुद्रक आणि प्रकाशक : दैनिक ठाणेवैभव, दुसरा मजला, एडीजॉन, ठाणेवैभव चौकाजवळ, एलबीएस मार्ग, ठाणे (प)

संपादकीय

दिपज्योतीतील संदेश

आली दिवाळी मंगलदारी
आनंद झाला घरोघरी ॥

मातीमध्ये काहीतरी धान्य टाकून त्या किल्ल्याला हिरवागार करण्यात जी मजा आहे ती काही औरच.

असं एक सुंदर गाणं लहानपणी दिवाळीच्या आधी किंवा दिवाळीच्या दिवसात ऐकल्याचं आठवंतं. कालौघात आताच्या दिवाळीचे जे स्वरूप दिसते ते खूपच बदलले आहे.

आता मुलांना सुद्धा स्मार्टफोनची खूप सवय झालेली आहे. दिवाळीच्या आसपास छान छान शुभकामना असलेल्या दिवाळीच्या संदेशाची प्रचंड आवक सुरू होते. पण नुसते असे संदेश एकमेकांना फॉरवर्ड करण्यापेक्षा मुलांनी एकमेकांच्या घरी जाऊन एकमेकांना दिवाळीच्या शुभेच्छा द्यायला काही हरकत नाही. तसेच पुन्हा एखाद्या मित्र किंवा मैत्रिणीच्या घरी सगळ्यांनी जमून सामूहिकरित्या आपापल्या घराचे आकाश कंदील तयार करता येतील. हे करताना सगळ्यांच्या वेगवेगळ्या कल्पनाशक्तीला वाव मिळेल आणि यातून आकाशकंदीलांचे छान छान नमुने तयार होतील. त्यात शिकायलाही मिळेल आणि आपण काहीतरी केल्याचा आनंदही मिळेल.

घरचा कंदील बनवण्यात आई-बाबांना मदत करता येईल. मुलींना दिवाळीचे काही पदार्थ करताना आईला मदत करता येईल. आपल्या मित्र-मैत्रिणींना दिवाळीतल्या एखाद्या दिवशी घरी फराळाला बोलवून फराळ झाल्यावर दिवाळीची गाणी, कविता, गोष्टी एकत्रितपणे म्हणण्याचा आनंद लुटता येईल. हॉलच्या एखाद्या कोपऱ्यात पुठ्यापासून, कागदापासून दिवाळीचा किल्ला बनवता येईल, मग त्याला रंगरंगोटी करून छान किल्ला तयार होईल.

मुलांनी स्वतः दिवाळीचे शुभसंदेश आपल्या शब्दात लिहायचा प्रयत्न केला किंवा एखादी छोटीशी कविता त्या निमित्ताने लिहायचा प्रयत्न केला तर मुलांना त्यांच्या कल्पनाशक्तीचा भरपूर वापर करता येईल. याच काळामध्ये आपल्यापेक्षा कमी नशीबवान असणाऱ्या चाळीत किंवा झोपडपट्टीत राहणाऱ्या गरीब मुला-मुलींना फराळाचे पदार्थ

खायला देणे, स्वतः बनवलेला आकाश कंदील त्यांना देणे, पणत्यांची माळ, नवीन कपडे, भेटवस्तू किंवा स्वतः बनवलेली शुभेच्छा कार्ड त्यांच्या घरी जाऊन देणे यासारखे काहीतरी केले आणि त्यांना आपल्या आनंदात सहभागी करून घेतले तर सगळ्यांनाच खूप आवडेल.

दिवाळीच्या सुट्टीत जवळपासच्या ठिकाणांना, गड किल्ल्यांवर वगैरे मित्र मैत्रिणींबरोबर एकत्र जाऊन ज्ञान आणि आनंद दोन्हीही वाटून घेता येईल. दिवाळीनिमित्त आपल्याबरोबरच आपल्या अशा मित्रांसाठी सुद्धा नवीन कपडे घेऊन त्यांना ते भेटवस्तू म्हणून देता येतील.

मित्रांनो आणि मैत्रिणींनो करण्यासारखं, देण्यासारखं, बघण्यासारखं भरपूर या जगात आहे केवळ मोबाईलच्या आभासी जगात न जगता खऱ्या जीवनात उतरण्याचे धैर्य दाखवणं महत्त्वाचं आहे. एकमेकांशी संवाद साधणं, एकमेकांच्या भेटीगाठी घेणं, आपलं मन आणि मत समवयस्क मित्र-मैत्रिणींमध्ये व्यक्त करणे या सर्वांसाठी दिवाळी हा सण खूप छान संधी आहे. हे लक्षात ठेवून त्याप्रमाणे वागल तर बघा तुमचा आनंद कसा दुप्पट होईल ते!

अतिथी संपादक
सुप्रिया सबनीस पिळगावकर
मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेत्री
परांजपे विद्यालय
माजी विद्यार्थिनी बॅच 1982-1983

दर्पण दिवाळी

आपल्या सर्वांच्या लाडक्या 'दर्पण'चा हा तिसरा दिवाळी अंक. या अंकाची खासियत म्हणजे पार्ले टिळक विद्यालय असोसिएशन संचालित परांजपे विद्यालय या शाळेचे काही नामवंत माजी विद्यार्थी या अंकातून आपल्याशी संवाद साधत आहेत. या सर्वांनी अभिनय क्षेत्रात मोठे नाव कमावले आहे. नाटक, मराठी हिंदी चित्रपट, मालिका यांमधून या दिग्गज कलाकारांचा अभिनय आपण पाहिला आहे. या सर्वांनी आपल्या व्यग्र दिनक्रमातून वेळ काढून या अंकात सहभाग नोंदवला यासाठी सर्वांचे विशेष आभार.

सुप्रिया सबनीस पिळगांवकर यांनी अंकाच्या अतिथी संपादक म्हणून त्यांचा लेख वापरण्यास अनुमती दिली. यासाठी दर्पण परिवार त्यांचा ऋणी आहे. विद्या करंजीकर यांनी शाळेतील आठवणी फोटोसह सांगून तो काळ वाचकांच्या समोर उभा केला आहे. तर मेधा मांजरेकर, अश्विनी काळसेकर या ज्येष्ठ अभिनेत्रींनीही त्यांचे मनोगत अंकासाठी दिले. त्याचप्रमाणे प्रथमेश परब, अमृता बने, ओंकार कर्वे आणि योगेश सोहोनी या तरुण कलाकारांनी शाळेतील मजेशीर किस्से सांगितले आहेत आणि आपल्या शालेय विद्यार्थी वाचकांना वेगळा दृष्टिकोन मिळेल असे प्रेरणादायी विचार मांडले आहेत.

या सर्व अतिशय व्यग्र मंडळींशी अत्यंत चिकाटीने, वारंवार संपर्क साधून, त्यांच्याशी बोलून त्यांचे मनोगत जाणून घेण्याची मोठी जबाबदारी पार पाडली आहे परांजपे विद्यालयातील अध्यापक, माझ्या गुणी आणि उत्साही सहकारी ऋतुजा शिर्के यांनी. यातील काही लेखांचे शब्दांकनही शिर्के बाईंनी

अत्यंत प्रभावीपणे केले आहे.

सध्याचा काळ हा सोशल मिडियाच्या वर्चस्वाचा काळ आहे. समाज माध्यमांवर रील्स पाहण्यात आज दिवसातले तासनतास वाया घालवणारी मुले ही पालकांसमोरची मोठी समस्या आहे. प्रत्यक्ष मैदानात खेळ खेळण्यापेक्षा मोबाईलवर किंवा कॉम्प्युटरवर मुले गेम्स खेळत आहेत. त्यातून अनेक शारीरिक आणि मानसिक समस्या उद्भवत आहेत. या प्रकाराला आळा घालण्यासाठी अनेक देश मुलांनी समाजमाध्यमे वापरण्यावर कायदेशीररित्या बंदी आणत आहेत. ऑस्ट्रेलियामध्ये १६ वर्षे, डेन्मार्कमध्ये १५ वर्षे, नॉर्वेमध्ये १५ वर्षे वयोगटाच्या आतील मुलांना समाज माध्यमांचा वापर करता येणार नाही असे प्रस्ताव मान्य करण्यात आले आहेत. चीनमध्ये तर मुलांनी इंटरनेट कितीवेळ वापरावे याचे नियम आहेत आणि चीनी नागरिक त्या नियमांचे पालन करतात. तिथे ८ ते १५ वर्ष वयोगटातील मुले केवळ एकच तास तर १५ ते १८ वयोगटातील मुले केवळ २ तास इंटरनेट वापरू शकतात. भारतात अजूनतरी असे काही नियमन आलेले नाही आणि आले तरी त्याचे पालन आपण कसे आणि किती काटेकोरपणे करणार याविषयी साशंकता आहेच.

खरंतर सध्या आपला भवताल

संपादिका
जान्हवी खांडेकर
मुख्य शैक्षणिक आणि
व्यवस्थापकीय अधिकारी
पार्ले टिळक विद्यालय असोसिएशन

ऋतुजा शिर्के
शिक्षिका,
परांजपे विद्यालय

AI अर्थात कृत्रिम बुद्धिमत्ता धारीत उपकरणांनी व्यापून टाकला आहे. CHAT GPT, GROK यासारखे अॅप्स क्षणार्धात विद्यार्थ्यांना हवी ती उत्तरे, निबंध, प्रोजेक्ट्स लिहून घ्यायला सज्ज आहेत. या अंकाचे मुखपृष्ठ देखील AI तंत्रज्ञानाचा वापर करून बनवले आहे. आणि AI ने आपला अवकाश कसा व्यापून टाकला आहे हे दाखवण्याचा प्रयत्न केला आहे. अशा काळात स्वतःची बुद्धी वापरण्याची क्षमता सर्वसामान्य मनुष्य गमावून बसेल की काय अशी साधार भीती व्यक्त होत आहे. मोठ्या प्रमाणात बेरोजगारी वाढण्याची शक्यता आहे. शारीरिक कामांप्रमाणे बौद्धिक आणि कलाक्षेत्रातील कामेही आता संगणक करू लागले आहेत. सजीव माणसांऐवजी अनेक क्षेत्रात रोबो वापरले जाऊ लागले आहेत. वाहिन्यांवर सूत्रसंचालक, करमणुकीच्या क्षेत्रात नट-नटी आणि शैक्षणिक क्षेत्रात शिक्षकांऐवजी AI ने तयार केलेले, अगदी जिवंत मनुष्यासम भासणारे रोबो त्यांची कामे करू शकतात आणि तसे प्रयोग सुरूही झालेत.

ही सर्व स्थित्यंतरे एकूण समाज जीवनावर मोठा परिणाम घडवणार आहेत. अशावेळी आपली मुलभूत मुल्ये, आपल्या व्यवस्था या सर्वांचा कस लागणार आहे. या सर्व बदलांना सारासार विवेक वापरून सामोरे जाण्याचे बळ एक समाज म्हणून आणि वैयक्तिक पातळीवर एक व्यक्ती म्हणूनही आपणा सर्वांना मिळो, सर्वांना उत्तम शारीरिक आणि मानसिक आरोग्य लाभो हीच या दीपावली निमित्त शुभेच्छा.

- जान्हवी खांडेकर

माझ्या शाळेच्या आठवणी

प्रत्येक यशस्वी पुरुषाच्या पाठी जशी एक खंबीर स्त्री उभी असते तशीच निर्माते, दिग्दर्शक, अभिनेते महेश मांजरेकर यांच्या नेहमीच पाठीशी असणाऱ्या त्यांच्या पत्नी मेधा मांजरेकर या परांजपे विद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी आहेत. त्या एक उत्तम अभिनेत्री आहेत. दे धक्का, काकस्पर्श, नटसम्राट यासारख्या नावाजलेल्या चित्रपटात त्यांनी मुख्य नायिकेच्या भूमिका अगदी सहज सुंदर साकारल्या आहेत. त्यांच्या शाळेतील आठवणी आणि आताच्या मुलांना काही मोलाचे सल्ले त्यांनी या लेखाच्या माध्यमातून दिले आहेत.

प्रिय विद्यार्थ्यांनो,

मी तुमच्या शाळेतीलच एक माजी विद्यार्थिनी. आज मी अभिनेत्री आहे, पण माझा पाया या शाळेनेच घालून दिला आहे. मी शाळेत असताना खेळाडू होते. खासकरून खो-खो आणि कबड्डी तर माझ्या अंगात मुरलेले होते. कधी जिंकलो, कधी हरणंही आलं, पण त्या दोन्ही अनुभवांनी मला दोन गोष्टी शिकवल्या. जिंकताना नम्र राहायचं आणि हरताना निराश न होता पुढच्या वेळी अधिक ताकदीनं प्रयत्न करायचा.

माझा प्रवास फक्त मैदानावर थांबला नाही. आमच्या शाळेत आंतरशालेय नाट्यस्पर्धा होत असत. मी त्यात भाग घ्यायला सुरुवात केली आणि तिथे मला माझा खरा छंद सापडला - अभिनय! त्या छोट्या-छोट्या स्पर्धांनी माझ्यात आत्मविश्वास निर्माण केला. मंचावर उभं राहणं, प्रेक्षकांसमोर बोलणं आणि कथा जिवंत करणं - हे सगळं मी इथंच आपल्या शाळेत शिकले.

आज मी एक अभिनेत्री म्हणून काम करत आहे. पण जे काही शिकले - मेहनत, टीमवर्क, धैर्य, आत्मविश्वास - ते सगळं या शाळेमुळे शक्य झालं. आणि हो, शिक्षकांचं योगदान तर विसरता येणारच नाही. पाटकर सर रोज आमच्याकडून सूर्यनमस्कार घालून घ्यायचे. त्या शिस्तीमुळे आमच्यात मेहनतीची सवय लागली. दाभोळकर सर आम्हाला चित्रकला शिकवायचे. त्यांच्या हाताखाली रंगांची दुनिया कशी खुलते हे आम्ही प्रत्यक्ष अनुभवलं. आज ते एक प्रसिद्ध

चित्रकार आहेत आणि आम्हाला अभिमान वाटतो की ते आमचे गुरु होते.

एकदा वक्तृत्व स्पर्धेत मी खूप घाबरून स्टेजवर गेले होते. आवाज थरथरत होता, हात गार झाले होते. पण निमकर बाईंनी येऊन कानात सांगितलं

- "फक्त प्रयत्न कर, जिंकली नाहीस तरी चालेल." आणि मी बोलायला सुरुवात केली. बक्षीस मिळालं नाही, पण टाळ्या मिळाल्या. तेव्हा लक्षात आलं - टाळ्या जिंकणंही मोठं यश असतं!

एकदा असच वर्गात माझ्या शेजारच्या

मित्राकडे रंग नव्हते. मी माझे रंग दिले आणि त्याने इतकं सुंदर चित्र काढलं की सगळे त्याचं कौतुक करत होते. मी मनातच म्हणाले, "शाबासकी त्याला मिळाली आणि रंग माझे संपले!" पण त्या दिवशी मी शिकले - इतरांना मदत केली की आपल्या मनालाच जास्त आनंद मिळतो.

त्यामुळे मुलांनो, तुमच्यासमोर खूप संधी आहेत. कुणाला खेळात रस आहे, कुणाला अभ्यासात, कुणाला कलांमध्ये. पण महत्त्वाचं म्हणजे प्रत्येक संधीला सामोरं जा, धाडस करा आणि मजा घेऊन शिका. कुणाला कुठला अनुभव उपयोगी पडेल हे कधीच सांगता येत नाही. मी शाळेत खेळलेली कबड्डी, खो-खो आणि केलेली छोटी नाटके - हेच आज माझ्या आयुष्याचा पाया ठरले आहे. म्हणून लक्षात ठेवा - प्रयत्न करत राहा. चुका करण्याची भीती बाळगू नका. आणि स्वप्न मोठी ठेवा!

तुम्ही सगळे तुमच्या आयुष्यात नक्कीच चमकाल, याची मला खात्री आहे.

दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

आपलीच,

- मेधा चाफेकर मांजरेकर
मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेत्री
परांजपे विद्यालय
माजी विद्यार्थिनी - बॅच 1981-1982

मर्मबंधातील दिवाळी

मराठी रंगभूमी, टी.व्ही. मालिका, चित्रपट अभिनेत्री आणि 'तुला पाहते रे' या झी टीव्हीवरील लोकप्रिय मालिकेतल्या आईसाहेब या व्यक्तिरेखेमुळे घराघरात पोहोचलेल्या अभिनेत्री विद्या करंजीकर आपल्या सहज सुंदर अभिनयाने सर्वांच्या परिचित आहेत. रंगभूमीवर जीवापाड प्रेम करणाऱ्या मूळच्या कलासक्त रंगकर्मी असणाऱ्या विद्या करंजीकर या परांजपे विद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी आहेत. शाळेने "आदर्श विद्यार्थिनी" म्हणून

गौरव केला होता. नाशिक येथील सकाळ वृत्तपत्रात त्यांनी 10 वर्षे मार्केटिंग विभागात नोकरी केली. नंतर ८ वर्षे त्या अमेरिकेत वास्तव्यास होत्या. भारतात आल्यावर अभिनय कारकिर्दीला परत सुरुवात केली. शाळेत असताना केलेली मजा आणि त्याच शाळेतून मिळालेले संस्कार आयुष्य जगताना कसे उपयोगी पडले, शाळेने कसे घडवले या आठवणी विद्या करंजीकर यांनी या दिवाळी विशेष लेखातून सर्वासमोर मांडल्या आहेत.

नमस्कार माझ्या,
बाल मित्र-मैत्रिणींनो

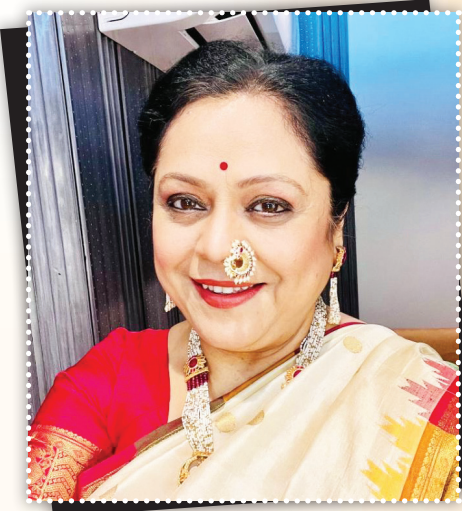
"बालपणीचा काळ सुखाचा" असं म्हणतात आणि ते अगदी खरंच आहे. आपल्या शाळेतले दिवस इतक्या वर्षांनंतर आठवले तर मन कसं अगदी अलगद तरंगत राहतं! माझे शाळेचे दिवस खरंच अगदी फुलपाखरासारखे होते! 1972 साली परांजपे विद्यालयामध्ये मी दुसरीत असताना प्रवेश घेतला आणि 1980 साली मी दहावी उत्तीर्ण झाले. तोपर्यंत शाळेचा हा प्रवास अतिशय छान असा चालू होता.

माझी शाळा!

माझी शाळा म्हणजे परांजपे विद्यालय या शाळेत आम्ही खूप बागडलो, खेळलो, खूप खूप शिकलो आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे माझं नाटकाचं वेड या शाळेतच नावरूपाला आलं. शाळेत असल्यापासूनच मी नाटकात काम करायला लागले आणि शाळेनेच मला खूप प्रोत्साहन दिलं. अगदी लहान असताना म्हणजे दुसरीत असताना सगळ्यात पहिलं नाटक मी या शाळेच्या गॅदरिंगमध्ये केलं. नाटकाचं नाव होतं "अति तिथे माती". हे नाटक इतकं छान झालं की नंतर आम्हाला "किलबिल" या त्या वेळच्या दूरदर्शन केंद्रावर सादर होणाऱ्या लहान मुलांच्या कार्यक्रमासाठी बोलावणं आलं आणि मग हेच नाटक घेऊन आम्ही किलबिलमध्ये ते सादर केलं.

दिवाळीच्या सुट्या लागल्या की आम्हाला शाळेच्या गॅदरिंगचे वेध लागायचे. दिवाळीतही आम्ही खूप धमाल करायचो. अभ्यास तर असायचाच पण आपापले छंद जोपासण्यासाठी हा वेळ खूप महत्वाचा असायचा. काही मुली गायच्या, काही नृत्य करायच्या, मला मात्र नाटकाचं वेड होतं! चित्रकला, शिल्पकला, भरतकाम आमच्या शाळेत काय नव्हतं असं नाही. सगळे विषय या शाळेत शिकवले जायचे. मला आठवतं, बागकाम, भरतकाम हे तर होतचं. त्या जोडीने संगीत शिक्षणही होतं. हे तीनही विषय आमच्या शाळेत होते.

माझी शाळा मराठी माध्यमाची होती. सगळे विषय मराठीत असायचे. अगदी विज्ञान आणि गणित- भूमितीसुद्धा पण, त्याचबरोबर हिंदी आणि संस्कृत हे विषय मला होते. संस्कृतमुळेच शब्दोच्चार कसे असावेत याचं चांगलं आणि उत्तम असं शिक्षण मला शाळेत मिळालं. संस्कृतमुळे तुम्हाला नाटकात काम करताना, तुमचे उच्चार चांगल्याप्रकारे येण्यासाठी उपयोगी पडतात. मला आठवतं, मी शाळेत असताना दिवाळीच्या सुट्टीत साधारण तेव्हा आठवी - नववीत असेन, दिवाळी सुट्टी संपायच्या आधी शाळेत एक सक्वर्लर आलं होतं की, वैयक्तिक अभिनय स्पर्धा ही आंतरशालेय मुलांसाठी आयोजित करण्यात आली आहे. वैयक्तिक अभिनय स्पर्धेसाठी शाळेकडून नावे पाठवायची होती. तेव्हा आमच्या शाळेकडून माझं नाव सुचवलं गेलं. "आश्चर्य नंबर 10" हे नाटक मी निवडलं. या नाटकातील एक मोनोलॉग मी सादर करणार होते. दिवाळीच्या सुट्टीत तो मी अख्खा बसून पाठ केला, तयार केला. दिवाळीच्या सुट्ट्या संपल्यावर आमच्या त्यावेळच्या शिक्षिका नाडकर्णी बाई, निमकर बाई या नाटकासाठी खूप मेहनत घ्यायच्या त्यांच्यासमोर तो सादर केला. त्यांनाही तो खूप आवडला. छान झालाय म्हणल्या आणि अगदीच दोन-तीन

आठवड्यांनंतर त्या आंतरशालेय वैयक्तिक अभिनय स्पर्धेत तो मी सादरही केला.

"आश्चर्य नंबर 10" नाटकाचे लेखक- मधुकर तोडणकर होते. मी हे नाटक सादर केले तेव्हा मी साधारण १३ वर्षांची वगैरे होते. नाटकातील माझी भूमिका वय वर्षे ५० असलेल्या बाईची होती. त्या बाईचं एक दुःख असतं आणि त्या दुःखाचा तिचा एक मोनोलॉग मी स्पर्धेत सादर केला. सगळ्यांना खूप आवडला. खूप बक्षीसे म्हणजे खूप टाळ्या मिळाल्या आणि

जेव्हा पारितोषिक वितरण समारंभ होणार होता तेव्हा लगेचच मला बक्षीस मिळालं. पण दुसरं बक्षीस मिळालं. माझ्या सादरीकरणानंतर लोकांनी खूप टाळ्या वाजवल्या. मला सगळ्यांनी येऊन सांगितलं, खूप छान केलंस हे! पण तरी माझा दुसरा नंबर का बरं आला? याची मला थोडी रुखरुख वाटत होती. मग मी तिकडे जे परीक्षक होते त्यांना जाऊन विचारलं, 'सर मला थोडं बोलायचंय तुमच्याशी, सर असं का हो झालं? सगळ्यांना तर आवडलं माझं काम! माझं काय चुकलं की माझा दुसरा नंबर आला? पहिला का नाही आला?' तर ते म्हणाले, "बाळा तुझा डायलॉग काय होता आठव बरं! सांग! मी सुरुवात केली, 'छे! छे! चूक सुधारू नका ती सुधारण्याची इच्छा देखील मनात आणू नका! ते सगळं फार अवघड असतं! फार फार अवघड असतं! ते म्हणाले, "हं थांब इथेच. तू फार शब्दाचा उच्चार जो आहे ना तो फार फार असा केलास. म्हणजे इंग्लिश उच्चार झाला. फ चा मराठी उच्चार फ जेव्हा होतो तेव्हा आपण फ उच्चारताना ओठाला ओठ मिटले गेले पाहिजेत आणि तू जेव्हा सादर केलंस तेव्हा तुझा उच्चार तसा झाला नाही, तिथे तुझे मार्क गेले आणि म्हणून तुझा दुसरा नंबर! नाहीतर तुझा नंबर पहिला होता. कारण तुझा अभिनय खूप छान झाला! तू खूप छान सादरीकरण केलंस! पण उच्चाराला तितकंच महत्त्व आहे. मी म्हटलं, "ठीक आहे सर!" पण ही गोष्ट माझ्या मनात इतकी खोलवर रुतली की त्यापुढे मी जेव्हा नाटकात काम करायचे तेव्हा प्रत्येक शब्दोच्चाराने खूप लक्ष ठेवायला लागले. त्यावेळच्या आमच्या शाळेत आमचे पेठे सर मुख्याध्यापक होते. ते आम्हाला मराठी आणि भूगोल हे विषय शिकवायचे. पण त्यांचे उच्चार हे अतिशय परफेक्ट असायचे.

श्रावणमासी हर्ष मानसी हिरवळ दाटे चोहिकडे क्षणात येते सरसर शिखे क्षणात फिरुनी ऊन पडे ||

यातला हर्ष मानसीतला हर्ष, तो त्यांचा उच्चार 'ष' असा स्पेसिफिक असायचा आणि शिखेचा 'श' वेगळा असायचा. शहामृगाचा 'श' आणि पोटफोड्या 'ष' हा उच्चार त्यांनी आम्हाला शिकवला. त्यावेळचे सगळेच शिक्षक खूप खूप प्रेम करणारे होते आणि त्यांच्याकडून शिकायला खरंच खूप मजा यायची. आमच्या जोगळेकर बाई, सहस्रबुद्धे बाई, नाडकर्णी बाई, बुवा बाईकडून शिकलेली 'औदुंबर' ही कविता तर आयुष्यभर लक्षात राहिली आहे. असे सगळे विषय सगळ्या शिक्षकांकडून शिकताना खूप मजा यायची! दिवाळीच्या सुट्टीत सगळा अभ्यास तर व्हायचाच पण त्याचबरोबर प्रत्येकजण आपापले छंद जोपासायचे. हे छंद म्हणजे भलेही गायन असेल, नृत्य असेल, नाट्य असेल, अगदी शिल्पकला असेल किंवा तुम्हाला जर तबला आवडत असेल तर तबला, हार्मोनियम काहीही पण ते काहीतरी एक शिकायचं असं त्यावेळच्या मुलांच्या डोक्यात ठासून भरलेलं असायचं. दिवाळीत फराळ तर व्हायचाच. फराळ करायचा, सगळ्यांकडे जायचं. मला आठवतंय, दिवाळीत माझी आई सकाळी आम्हाला अगदी चार- साडेचारलाच उठवायची. उठल्या उठल्या ते कारेट काय ते असं मिळतं ना ते असं पायाने फोडायचं आणि मग सकाळी उठून पहिल्यांदा जाऊन खाली कोण फटाका लावणार याच्यावर सगळे एकमेकांशीबेट लावायचो. सकाळी मी आणि माझी बहीण लवकर उठून पहिला फटाका आपलाच लागला पाहिजे म्हणून धावत खाली जाऊन गॅरेजमध्ये फटाका लावायचो. मग घरी येऊन उटणं लावून आंधोळ करायची. सगळं साग्रसंगीत झालं की सगळ्यांकडे आईने भरलेली फराळाची ताटे नेऊन द्यायची. परत आम्ही मित्र-मैत्रिणी खाली जमायचो. मग सगळे मिळून देवळात जायचं, आल्यानंतर थोडेसे फटाके उडवायचे, चार दिवस नुसती मजा चाललेली असायची. तुम्हीही आता करतच असाल दिवाळीतली सगळी मजा पण, त्यावेळचं आमचं जीवन का कोण जाणे खरंच समृद्ध होतं असं मला वाटतं. हल्ली बरेचजण फिरायला बाहेर जातात पण, पूर्वी घरी सुद्धा आम्ही खूप मजा करायचो.

या दिवाळीनंतरच शाळेत सुरू व्हायचं ते म्हणजे ट्रिपचं वातावरण. आम्ही शाळेत असताना परांजपे विद्यालयामध्ये मी तर दोन-तीन मोठ्या ट्रीपला गेले होते. गोवा, गुजरात, नंतर म्हैसूर, बंगळूरची ट्रिप. आमचे जुन्नकर सर आम्हा सगळ्या विद्यार्थ्यांना एकत्र घेऊन सगळी माहिती द्यायचे. ते

इतिहासही शिकवायचेच पण त्याचबरोबर ट्रिपचं गाणं, तिकडे जमल्यानंतर आम्ही जे खेळ खेळायचो त्याचे सगळे वर्णन ते आधीच आम्हाला करायचे. शाळेतले शिक्षक हे खरंच आपले गुरू असतात आणि त्यांना तेवढा आदर आणि प्रेम आपण दिलंच पाहिजे असं मला वाटतं. आजही आम्हाला आठवतं, आम्ही जेव्हा आमचं रियुनियन होतं तेव्हा सुद्धा आमच्या शिक्षकांचीच आठवण काढतो. कारण ते कुठेतरी खोल कप्प्यात आमच्या मनात दडलेले आहेत. असो!

मला तुम्हा सगळ्या मुलांना एवढेच सांगायचे आहे की, तुम्ही एखादीतरी कला जोपासायला हवी. मी जशी नाटकात काम करायला लागले, शाळेत असताना एकांकिका स्पर्धेत काम केलं, आंतरशालेय स्पर्धेत काम केलं नंतर कॉलेजमध्ये गेल्यावर आंतरमहाविद्यालयीन एकांकिका स्पर्धा केल्या, मग राज्य नाट्य केलं आणि त्यानंतर व्यावसायिक रंगभूमीवर काम करायला लागले. पुढे मग सिरीयल आल्या, फिल्म्स आल्या. हे सगळं घडत गेलं पण, त्याचा पाया शाळेत होता. मी शाळेत असल्यापासूनच मला नाटकाची आवड होती. त्यामुळे शाळेत मी नाटकात काम करत होते आणि शाळेतल्या शिक्षकांनी माझ्याकडून ते करून घेतलं होतं. त्यामुळे शाळा हा घटक माझ्या आयुष्यात खरंच खूप महत्त्वाचा आहे.

प्रत्येक वर्षी एखादं तरी छोटसं नाटकलं किंवा आंतरशालेय स्पर्धेत मी भाग घ्यायचेच. "आम्ही वीर धाडसी", "आम्ही वन प्रवासी" नावाचं नाटक आम्ही केलं होतं. 'लिटिल थिएटर', 'बाल रंगभूमी' यांनी ती स्पर्धा आयोजित केली होती आणि आमच्या शाळेची एन्ट्री होती. त्या नाटकात मी राक्षसाचं काम केलं होतं आणि सुप्रिया सबनीस म्हणजे आताची सुप्रिया पिळगावकर हिने म्हातारीचे काम केले होते. नाटक अर्थातच नंबरात आलं आणि सुप्रियाला त्या म्हातारीच्या रोलसाठी पहिलं बक्षीस मिळालं होतं. नंतर आम्ही छोटक-बिटुक नाटक केलं. हे नाटक मी पाचवीत असताना केलं होतं. 'कुमार कलाकेंद्र' या संस्थेने आंतरशालेय स्पर्धा आयोजित केली होती. 'कुमार कलाकेंद्र' ही संस्था दरवर्षी आंतरशालेय स्पर्धा आयोजित करायची आणि त्यात आमचं छोटक-बिटुक हे नाटक आम्ही सादर केलं होतं. त्या वेळचं ते अतिशय उत्कृष्ट नाटक होतं. त्याला बरीच बक्षीसे मिळाली. आमच्या शाळेला पहिला नंबर मिळला. मला आणि माझ्या मैत्रिणीला उत्कृष्ट अभिनयाचे बक्षीस विभागून मिळाले. तेव्हापासून शाळेत विद्या चितळे म्हणजे नाटकात काम करते असं सगळ्यांना माहित झालं. त्याच्यानंतर 'आम्ही वीर धाडसी', 'आम्ही वनप्रवासी', 'निर्दोष' नावाचं नाटक केलं. नंतर 'संगीत - शरदा' केलं. एक दोन नृत्याचे कार्यक्रमही केले. कोळी नृत्य नंतर 'साप्ताहिकी' नावाचा कार्यक्रमही आम्ही शाळेत असताना बसवला होता. तेव्हा दूरदर्शनवर साप्ताहिकी म्हणजे दर सप्ताहात काय काय कार्यक्रम असणार आहेत त्याचा एक साप्ताहिक नावाचा कार्यक्रम दूरदर्शनवर व्हायचा. तो खूपच रंजक असायचा. तर त्यावर आधारित एक कार्यक्रम आम्ही मी दहावीत असताना

सादर केला होता. तो सगळ्यांना खूपच आवडला होता. कारण तेव्हा ती जरा एक वेगळी इन्व्हेटिव्ह आयडिया होती. अशी सगळ्या कलांना वाव देणारी आमची शाळा परांजपे विद्यालय! आम्ही खरंच त्या शाळेत खूप एन्जॉय केलं आणि मला खरंच माझ्या शाळेचा खूप खूप अभिमान आहे. शाळेने मला खूप आनंद दिला आहे.

तुम्ही जेव्हा माझ्या वयाचे व्हाल तेव्हा तुम्हाला आठवेल की अरे खरंच आपण शाळेत काय काय शिकलो आणि किती काय काय मजा केली. तुम्हाला सगळ्यांना एवढेच सांगायचे आहे की, तुम्हाला जे आवडते ती कला या दिवाळीपासून सुरू करा किंवा आधीपासून जर शिकत असाल तर ती वाढवा. आतपर्यंत कोणतीच कला अंगी नसेल तर कोणतीही कला जोपासा. त्याचे योग्य शिक्षण लगेच सुरू करा. एकदा का तुम्ही त्यात प्राविण्य मिळवलं की त्या कलेची तुम्हाला आवड निर्माण होईल. तुम्ही त्या कलेचा अर्थार्जनासाठी उपयोग करू शकता. जसं माझ्या बाबतीत झालं. माझा छंद, माझी हौस हेच माझ्या अर्थार्जनाचे कारण आहे. माझ्या कलेतूनच मी व्यावसायिक रंगभूमीवर काम करायला लागले आणि माझी ती जीविका झाली. आपण जेव्हा एखाद्या कामासाठी आपल्या आवडीच्या क्षेत्रात काम करतो तेव्हा आपण आपलं सगळं त्याच्यासाठी झोकून देतो आणि ते पूर्ण होण्यासाठी स्वतःला विसरून जातो. आपलं मन त्यात रमवतो. कुठल्याही गोष्टीचं पूर्ण समाधान हवं असेल तर तुमचं मन त्या गोष्टीत असायला हवं. आणि म्हणून मला असं वाटतं, जर तुम्हाला एखाद्या गोष्टीची आवड असेल, छंद असेल तर तेच तुम्ही तुमच्या जीविकेचे साधन केले तर त्यात मिळणारे समाधान अवर्णनीय आहे. मुलांनो तुम्ही एखादी कला नक्की जोपासा आणि या दिवाळीत त्याची सुरुवात करा. प्रत्येक मुलाला एक तरी कला यायलाच हवी असं मला वाटतं. दिवाळीच्या सुट्ट्या एन्जॉय करा.

दिवाळीच्या खूप खूप शुभेच्छा!

- विद्या चितळे करंजीकर

मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेत्री

परांजपे विद्यालय

माजी विद्यार्थिनीबॅच 1979-1980

आठवणींच्या दिव्यांतली दिवाळी

मराठीसह हिंदी सिनेमांमध्येही स्वतःच्या अभिनयाची छाप पाडणाऱ्या अश्विनी काळसेकर या लोकप्रिय अभिनेत्री आहेत. त्यांनी गोलमाल अगेन, जोधा अकबर, कसम से, सिंघम रिटर्न्स, अंधाधून यांसारख्या सिनेमांमध्ये काम केलं आहे. मराठी दूरचित्रवाणी, मराठी आणि हिंदी चित्रपट तसेच हिंदी कौटुंबिक मालिकांमध्ये देखील त्यांनी काम केले आहे. त्या परांजपे विद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी असून दिवाळीच्या आठवणी या लेखातून मांडल्या आहेत.

प्रिय विद्यार्थ्यांनो,

आज तुमच्याशी बोलताना मला माझे शालेय दिवस आठवत आहेत. आपल्या परांजपे विद्यालयाने मला घडवलं, मोठी स्वप्न दाखवली आणि आज मी जे काही आहे त्याची बीजे इथेच रोवली गेली याचा मला अभिमान वाटतो.

दिवाळी आपला सगळ्यात मोठा सण. लहानपणीची दिवाळी आजही माझ्या डोळ्यांसमोर उभी राहते. दिवाळी जवळ आली की घरात एक वेगळीच लगबग असायची. आईला मदत करणे म्हणजे खूप मोठं काम असल्यासारखं वाटायचं. कधी फराळाची तयारी करताना सांडलेले पीठ झाडून देणे, कधी छोट्या- मोठ्या गोष्टी नीट लावून देणे, अशी कामं करताना मन मात्र आनंदाने भरून जायचं!

दिवाळीच्या पहिल्या दिवशी पहाटेच आई उठायची. घरात सडा- रंगोळी घालायची. रंगीत रंगोळीच्या कडा काढताना तिच्या हातातली सफाई पाहून आश्चर्य वाटायचं. त्यानंतर उठणे तयार करून ठेवायची आणि आम्हाला मोठ्या प्रेमाने उठणे लावून आंधोळ घालायची. त्या सुवासाने दिवाळीची खरी सुरुवात व्हायची. आंधोळ झाल्यावर आम्ही नवीन कपडे घालायचो, ते कपडे परिधान करताना जणू एखाद्या सणासुदीचा आनंद अंगभर दाटून यायचा. मग सगळे मिळून नातेवाईकांना भेटायला जायचो. "शुभ दिवाळी" म्हणताना चेहऱ्यावरचा आनंद आणि ओठावरचं हसू आजही आठवणीत ताजं आहे. अशा या लहानपणीच्या दिवाळीच्या आठवणी म्हणजे आयुष्यभराचा खजिनाच आहे!

दिवाळी फक्त दिवे लावण्याची नाही तर आपुलकी, जिव्हाळा आणि कुटुंबाच्या प्रेमाने घर उजळून टाकण्याची आहे हे त्या दिवसांनी मला शिकवलं. पूर्वीची दिवाळी आठवली की डोळ्यांसमोर साधेपणा आणि आत्मीयता उभी राहते. घराघरातले दिवे, आपुलकीचा फराळ, नातेवाईकांची भेट आणि खऱ्या अर्थाने मिळून साजरा केलेला उत्सव म्हणजे दिवाळी.

पण, आता काळ बदलत आहे. आज दिवाळीला काहीसा दिखावा, खर्च आणि फटाक्यांची अतिशयोक्तीत दिसून येते. मला तुम्हाला एक गोष्ट सांगायची आहे, फटाके फोडल्यावर दोन मिनिटे आनंद मिळतो. पण त्यातून ध्वनी प्रदूषण आणि वायू प्रदूषण तयार होते. त्याचा परिणाम लहान मुले, वयस्कर, रुग्णांवर फार वाईट होतो. एखाद्या हॉस्पिटलमधील रुग्णाला, श्वसनाच्या त्रासाने त्रस्त असलेल्या व्यक्तीला आपण यातून नकळत यातना देत नाही ना? याची जाणीव दिवाळी साजरी करताना जबाबदारीने आपण ठेवायला हवी.

सण- समारंभ हे आपल्या संस्कृतीचे आरसे आहेत. तेव्हा तिथे विकृती, अशोभनीय वर्तन, अपव्यय दिसता कामा नये.

उलट आपली खरी संस्कृती, प्रेम, आदर, आपुलकी, सौंदर्य, एकोप्याचे दर्शन घडले पाहिजे. आपल्या संस्कृतीची 'सर्व धर्म समभाव' ही खरी ताकद आहे. त्यामुळे आपल्या सणात इतर धर्मीय मित्रांनाही सहभागी करा. त्यांच्या संस्कृतीचा मान राखा.

यातून खऱ्या अर्थाने भारतीयतेचा संदेश जगाला देता येईल.

आणि हो दिवाळी

म्हणजे केवळ

खर्च नाही. मला

वाटतं आज मी

तुम्हाला एक

महामंत्र द्यावा-

"उद्योजकतेचा

महामंत्र". तुम्ही स्वतः

कंदील बनवा, दिवे

(पणत्या) बनवा, वाती

वळा अगदी साध्या साध्या

गोष्टी स्वतः करायला शिका.

त्यातून केवळ तुमचं कौशल्य

वाढणार नाही तर तुमच्यातल्या

उद्योजकतेला नवा आयाम मिळेल.

आज शाळेत तुम्ही बनवलेले छोटे कंदील उद्या मोठ्या उद्योगाचे बीज ठरतील. भावी उद्योजक इथूनच निर्माण होतील याची मला खात्री आहे. म्हणूनच दिवाळी साजरी करताना स्वतः काहीतरी तयार करा. हाताला काम द्या. डोक्याला विचार द्या. तेव्हा खरी दिवाळी उजळेल.

साईबाबांनी एका गरीब मुलीच्या घरी पाण्याचे दिवे पेटवून फक्त प्रकाशाने तिचे घरच उजळले नाही तर त्या चिमुकलीच्या चेहऱ्यावर आनंद निर्माण केला. विद्यार्थ्यांनो, लक्षात ठेवा, आपले सण केवळ आनंदाचे क्षण देण्यासाठी नसतात तर ते आपल्याला समाजासाठी काहीतरी देण्याची प्रेरणाही देतात.

चला, यावर्षी दिवाळीत आपण अशीच जबाबदारीची, संस्कृतीची आणि उद्योजकतेची दीपमाळ उजळूया!

तुम्हा साऱ्यांना दिवाळीच्या लक्ष लक्ष शुभेच्छा!!!

शुभ दीपावली!!!

- अश्विनी काळसेकर

मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेत्री

परांजपे विद्यालय

माजी विद्यार्थिनी-बॅच 1985-1986

शाळा आणि दिवाळीची सुट्टी

'कन्यादान', 'सातव्या मुलीची सातवी मुलगी', 'रंग माझा वेगळा' आणि 'वैजू नंबर-१' यांसारख्या मालिकांमध्ये काम करून छोटा पडदा गाजवलेली आणि सध्या स्टार प्रवाह वाहिनीवरील 'प्रेमाची गोष्ट' मालिकेत मिहिका नावाची व्यक्तिरेखा साकारणारी अभिनेत्री अमृता बने ही मराठी मालिकाविश्वातील लोकप्रिय अभिनेत्री आहे. टीव्ही अभिनेत्री, सुंदर मॉडेल, माजी वृत्त अंकर आणि पत्रकार तसेच परांजपे विद्यालयाची माजी विद्यार्थिनी असलेल्या अमृताने शाळेत असताना दिवाळीच्या सुट्टीत केलेली धमाल या लेखातून मांडली आहे.

मित्रांनो, आपण जसे मोठे होत जातो तसे आपण खीनच आपलं लहानपण आपल्याला हवंहवंसं वाटायला लागतं. कारण लहानपणी सगळ्याच गोष्टी आपल्याला घाऊक आणि भरघोस स्वरूपात मिळत असतात. मोठ्यांकडून लाड, प्रेम, आनंद, खाऊ, ओरडा आणि सगळ्यात महत्वाच्या म्हणजे सुट्ट्या. त्याही कोणाकडेही न मागता आणि पेड किंवा अनपेड या हिशोबांच्या पलीकडे असलेल्या. याच लहानपणीच्या सुट्ट्यांमधली आवडती मोठी सुट्टी म्हणजे दिवाळीची सुट्टी!

परीक्षा संपलेली असायची, दिवाळीच्या फराळाचा खमंग सुवास सगळ्या परिसरात पसरलेला असायचा, आईबाबांकडे नवीन कपड्यांची खरेदी आणि फटाके यांचा तगादा लावलेला असायचा आणि परीक्षेचा निकाल लागायला महिनाभर तरी वेळ असायचा. त्यामुळे मन अगदी हवेत कापसाची म्हातारी जशी तरंगते तसे अलगत तरंगत असायचं! अशी ही दिवाळीची सुट्टी.

दिवाळीच्या सुट्टीचं आणखीन एक विशेष म्हणजे एकतर सहामाही झालेली असते. त्यामुळे मला वैयक्तिक असं वाटत की, ही सुट्टी जेवणाच्या पंगतीमध्ये पानावर आधीच खाल्लेल्याचा ढेकर यावा म्हणून घेतलेला छोटासा ब्रेक असावा तशी वाटते. म्हणजे कसं मग जेवणाच्या पानामधील शेवटच्या गोडाधोडाच्या पदार्थांना बरोबर न्याय देता येतो. तशी ही दिवाळीची सुट्टी पुढच्या राहिलेल्या अर्ध्या वर्षासाठी ऊर्जा आणि उत्साह भरभरून देते.

"मी परांजपे विद्यालय या शाळेत शिकले" हे आज सांगताना जेव्हा अभिमान वाटतो तेव्हा शाळेचा आम्हा विद्यार्थ्यांना लाभलेला सहवास आणि शाळेने आमच्यावर केलेले संस्कार हा त्याचा भक्कम पाया आहे याची जाणीव कायम असते. शाळा सुरू असताना शैक्षणिक कार्यक्रम, शाळाबाह्य स्पर्धा ज्यामध्ये नृत्य, संगीत, नाटक, चित्रकला, खेळ यांचे धडे तर मिळतातच पण मोठ्या सुट्ट्यांमध्ये दिला जाणारा गृहपाठ, आयोजित केलेल्या स्पर्धा, विविध पुस्तकांचे,

दिवाळी मासिकांचे वाचन आणि एकूणच सुट्ट्यांमधल्या वेळेत झालेल्या संस्कारांचा फक्त विद्यार्थी म्हणून नाही तर एक माणूस म्हणून स्वतःची पुनर्निर्मिती करण्यामध्ये नक्कीच मोलाचा वाटा आहे.

आजच्या AI च्या जगात सण समारंभाच्या सुट्ट्यांमध्ये घडणारे विद्यार्थी वेगळ्या धाटणीने घडत असावेत. पण, एवढं मात्र नक्की स्वतःला काहीतरी असामान्य करायची इच्छा असेल तर असामान्य परिश्रम घेणं आणि स्वतःला सतत कुतूहलाने भरून ठेवणं फार गरजेचं आहे. म्हणूनच शालेय जीवनातल्या

अशा निवांत आणि हक्काच्या सुट्ट्यांमध्ये आपण स्वतःला कसे घडवतो, कशा प्रकारचं वाचन करतो, सभोवताली

असणाऱ्या असंख्य पर्यायांमध्ये कोणत्या गोष्टी आत्मसात करतो हे महत्त्वपूर्ण ठरते.

मित्रांनो, दिवाळी सुट्टीचा गृहपाठ करायला तुम्हालाही कंटाळा येत असेल नाही का? कारण आम्हालाही तेव्हा तो गृहपाठ करायला फारच कंटाळा यायचा पण... दिवाळीमध्ये धनत्रयोदशीला केली जाणारी धन्वंतरी देवतेची म्हणजेच आरोग्याच्या देवतेची पूजा, नरक चतुर्दशीला नरकासुराचा वध का आणि कोणी केला याची जाणून घेतलेली माहिती, उटणं, तेल आणि अत्तर लाऊन अभ्यंगस्नान केल्याने होणारी एकप्रकारची आपल्याच शरीराची पूजा ते अगदी फराळाचे पदार्थ ज्यामध्ये आपण एखादा फराळ बनवताना आईला मदत केली हा अनुभव गृहपाठात लिहिण्यासाठी का

होईना पण स्वतः बनवलेली चकली, करंजी यांचा आनंद, भाऊबीजेचं चित्र, तुळशीचं लग्न कसं बरं आणि कोणासोबत होत असेल म्हणून खास शेजाऱ्यांकडे जाऊन पाहिलेलं तुळशीचं लग्न अशा अनेक छोट्या- मोठ्या कुतूहलांची पणती त्याच दिवाळीच्या गृहपाठाने माझ्या आयुष्यात सतत तेवत ठेवली हे मात्र खरं.

आज शालेय विद्यार्थ्यांच्या हातात सारखा स्मार्टफोन असतो अशी ओरड हल्ली तुमच्या कानावर पडत असेल. शिवाय त्यामुळे स्वतःतील सर्जनशीलता आजची आणि येणारी पिढी हरवत चालली आहे ही भीती जिथे डोकावते आहे, तिथेच मित्रांनो दिवाळी सुट्टीसारख्या सुट्टीत मज्जा, धमाल करताना नकळत तुम्हाला लागलेला एखादा छंद, आवड, तुम्ही नवीन करून पाहिलेला एखादा प्रयोग, दिवाळी सुट्ट्यांमधील व्यक्तिमत्व किंवा कला- कौशल्य शिबिर, रांगोळी किंवा चित्रकलेची कार्यशाळा यांची गोडी जर तुम्हाला लागली तर नक्कीच आपली स्व -पुनःनिर्मिती शक्य आहे.

"कालाय तस्मै नमः" या संस्कृत वाक्याप्रमाणे आजच्या विद्यार्थ्यांच्या आवडीनिवडी टेक्नोसॅव्ही आणि भविष्याला आधुनिकतेने गवसणी घालणाऱ्या आहेत यात शंका नाही. म्हणूनच येणाऱ्या आव्हानात्मक काळासाठी स्वतःला क्रियाशील, गतिशील आणि विशेषतः सर्जनशील (क्रिएटिव्ह) ठेवण्यासाठी आपल्यातली कुतूहलं नव्या पद्धतीने का होईना चाचपडता यायला हवीत. आणि हीच जाणीव माझ्या शाळेने माझ्या विद्यार्थी दशेत नकळत मला करून दिली. त्यासाठी माझ्या शाळेची म्हणजेच परांजपे विद्यालयाची मी आजन्म ऋणी आहे.

धन्यवाद.

- अमृता बने

मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेत्री

परांजपे विद्यालय

माजी विद्यार्थिनी (बॅच- २०१०)

मराठी सिनेसृष्टीत कमी वयात नाव कमावलेल्यांपैकी अभिनेता प्रथमेश परब एक आहे. कॉलेजच्या एकांकिका करता करता त्याला सिनेमा करण्याची संधी मिळाली आणि त्याने त्या संधीचं सोनं केलं. त्याने साकारलेल्या टाइमपास चित्रपटातील 'दगडू' या भूमिकेने प्रत्येकाच्या मनात घर केलं. त्यानंतर तो अनेक मराठी आणि हिंदी सिनेमात दिसला तरी आजही त्याला चाहते 'दगडू' नावानेच हाक मारतात. 'बालक पालक', 'टाइमपास' अशा अनेक चित्रपटांमधून आपल्या दमदार अभिनयाने प्रेक्षकांची मने जिंकणारा प्रथमेश परब हा परांजपे विद्यालयाचा माजी विद्यार्थी आहे. त्याने शाळेच्या आणि दिवाळीच्या आठवणींना या लेखातून उजाळा दिला आहे.

शाळेत असताना मी सगळ्यात जास्त वाट बघायचो ती संपूर्ण वर्षातल्या मधल्या सुट्टीची.... म्हणजे दिवाळीच्या सुट्टीची!

एकदा या सुट्टीला सुरुवात झाली की ही सुट्टी संपूच नये असे वाटायचे. त्याचे कारण पण खासच होते म्हणा, नवीन कपडे, रांगोळ्या, फटाके, कंदील, सगळीकडे झगमगाट आणि सगळ्यांचा फेव्हरेट फराळ. आमच्याकडे दिवाळीची तयारी ही दोन आठवड्याआधीच सुरू व्हायची. कपड्यांची, फटाक्यांची, कंदील दिवाळीची खरेदी सुरू व्हायची.

आपले कपडे सगळ्यात भारी असले पाहिजेत, सगळ्यात जास्त आवाज आपल्याच फटाक्याचा यायला हवा असे वाटायचे. त्यामुळे त्या दृष्टीने खरेदी सुरू व्हायची. अंधेरी पश्चिमला स्टेशनच्या बाजूला जे मार्केट आहे तिकडून आम्ही खरेदी करायचो. त्या गर्दीत खरेदी करत असताना बऱ्याचदा माझा हात सुटलाय आणि एकटाच गर्दीत हरवलोय. तरी दरवर्षी मी हट्ट करून खरेदीला जायचो. खूपच मजा यायची. त्यानंतर घर स्वच्छ करण्यापासून ते परत खराब करण्यापर्यंत सगळ्यामध्ये मी अग्रेसर असायचो, अजूनही आहे. आई आणि चाळीतल्या इतर बायका एकमेकांना विचारून फराळ करायच्या. एकमेकांना मदत करायच्या. ही मदत आम्हा मुलांना खूपच फायदेशीर ठरायची. सगळीकडे थोडा थोडा फराळ आम्ही खायचो. थोडा थोडा करून जरा जास्तीच खायचो मग आम्हाला फराळासोबत धपाटे देखील मोफत मिळायचे.

कोणीही रांगोळी काढत असेल तर आपणही काढूया असं वाटायचं पण तितकी छान जमायची नाही. आई बाबा आणि इतर सगळेच मात्र खूप कौतुक करायचे. मग दुसऱ्या दिवशी अजून छान रांगोळी काढूया म्हणत परत ती छान रांगोळी काढायचा प्रयत्न करायचो. हळूहळू छान जमायला

लागली मग चाळीतल्या दोन-तीन घरांच्या समोर मी रांगोळ्या काढायचो. खूप मजा यायची.

आमच्यावेळी हातात फटाके फोडायचा ट्रेंड होता. तो मात्र आम्ही सगळी मुले उगाच ट्राय करायचो. एक दिवस कुठल्यातरी मुलाच्या हातात फटाका फुटला. त्या दिवसापासून आम्ही सगळ्यांनी फटाके फोडणे कमी आणि हातात तर नाहीच फोडायचे असे ठरवले.

तुमच्याही आता दिवाळीच्या सुट्ट्या असतील, तुम्ही देखील हातात फटाके फोडू नका. फटाके कमी फोडा, ज्यामुळे प्रदूषण कमी होईल आणि तुम्हालाही त्रास होणार नाही.

दिवाळीत उटण्याने पहिल्या दिवशी अभ्यंगस्नान करून देवाला, आई-बाबा, घरातील ज्येष्ठांना नमस्कार करून झाला की फराळावर यथेच्छ ताव मारायला आम्ही मोकळे व्हायचो. कुटुंबासह दिवाळी पहाट कार्यक्रमांला जायचो. मन प्रसन्न होऊन जायचं.

दिवाळी निमित्ताने खूप नातेवाईक घरी यायचे. आम्ही शाळेतल्या काही मित्रांनी ठरवलं की आपणही एकमेकांच्या घरी फराळ घेऊन जायचं. ती प्रथा आम्ही अजूनही पाळतो. कोणी कितीही, कुठेही व्यस्त असेल तरी दिवाळीत मात्र आम्ही एकमेकांच्या घरी फराळासाठी आवर्जून जातोच. जसं मी म्हटलं, दिवाळी ही आमची अजूनही मधली सुट्टीच आहे.

बरं तुम्हा मित्रांना अजून एक प्रेमाचा सल्ला देतो, दिवाळीचा अभ्यास तुम्ही आधीच करून घ्या, म्हणजे तुम्ही दिवाळीचा आनंद पूर्णपणे लुटायला मोकळे!

शुभ दीपावली!

-प्रथमेश परब

मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेता
परांजपे विद्यालय
माजी विद्यार्थी बॅच 2009-2010

आठवणींचा अमूल्य ठेवा

अबाधित मैत्रीचे रहस्य!

अभिनयासोबत निर्मिती, दिग्दर्शन, लेखन करणारे अनेक कलाकार आहेत. काही वर्ष इंडस्ट्रीत करिअर केल्यानंतर अनेकांनी अभिनयासोबतच वेगळ्या वाटा निवडल्या. आता आणखी एका मराठी अभिनेत्याने निर्मिती क्षेत्रात पाऊल टाकलं आहे. हा अभिनेता म्हणजे योगेश सोहोनी. १६ वर्ष अभिनय केल्यानंतर आता योगेश सोहोनी निर्मितीची बाजूही सांभाळत आहे. योगेश सोहोनी या परांजपे विद्यालयाचा माजी विद्यार्थी आहे. शाळेतील मैत्रीचे रहस्य त्याने या लेखातून उलगडले आहे.

नमस्कार,
मी आपल्याच शाळेचा माजी विद्यार्थी. मला शाळेच्या दिवाळी विशेषांकात लेख लिहायचा आहे असं शाळेतल्या शिक्षिका श्रीमती शिर्के बाई व मुख्याध्यापक श्री. हाक्के सरांनी सांगितलं तेव्हा खरंतर माझ्या पोटात गोळा आला. कारण ज्या मुलाने शाळेत सगळ्या शिक्षकांना इतका त्रास दिला, ज्याच्या पालकांना कायम शाळेत तक्रारी ऐकायला बोलावलं जायचं, त्याने

शाळेतल्या मुलांशी दिवाळीनिमित्त एखादा लेख लिहून संवाद साधावा, त्यांना मार्गदर्शन करावं हे ऐकल्यावर मला नवल वाटलं. कारण मुळात मीच शाळेत असताना खूप मस्ती करायचो. तर मी काय मार्गदर्शन करणार? पण मग विचार केला की, प्रयत्न करायला काय हरकत आहे? त्या निमित्ताने जुन्या आठवणी जागवता येतील.

अशीच एक दिवाळी माझ्या आयुष्यात

पण आली होती. खरंतर दिवाळी कसली, माझं दिवाळं वाजणार होतं. संपूर्ण सुट्टीचे १२ वाजले असते आणि मी आमच्या मैत्रीला कायमचा मुकलो असतो.

तर झालं असं की, मी इयत्ता १० वी मध्ये असताना दिवाळीच्या सुट्टीआधी जी सहामाही परीक्षा असते, त्या परीक्षेत विज्ञानाची प्रयोग परीक्षा सुद्धा असते तर त्या प्रयोग परीक्षेदिवशी आमच्या वर्गाला प्रयोगशाळेच्या समोरील वर्गात बसवलं होतं. जवळपास १५ मिनिटांनी प्रयोगशाळेत जाऊन परीक्षा सुरु होणार होती. मी कधी नव्हे तो चक्क प्रयोग पाठ करत बसलो होतो. कारण नापास होण्याची भीती होती. ६ महिने आधी काही केलं नाही, निदान शेवटच्या तासाला तरी अभ्यास करावा असा प्रामाणिक विचार माझ्या मनात आला होता, पण बहुदा तोच माझ्या मित्रांना मान्य नव्हता. प्राथमिक शाळेच्या लहान मुलांनी बनवलेले कडधान्याचे (मूग, मटकी, हरभरा, वाटाणे इ. हे मुद्दाम लिहिलं कारण आजकालच्या मुलांना Sprouts हा शब्द माहित आहे, कडधान्य हा शब्द माहित असेल की नाही खात्री नाही) पुढ्याने बनवलेले फलक त्या प्रयोगशाळेत लावले होते. वर्गात अशा बऱ्याच गोष्टी टांगलेल्या असायच्या. चित्रकलेच्या तासाला मुलांनी काढलेली चित्रे, इतर विषयांचे उपक्रम वर्गात लावलेले असायचे. त्या दिवशी आमच्या कोण्या एका मित्राने कडधान्यांचे फलक काढून त्यातील डाळी, मूग, इतर काही कडधान्ये काढून एकमेकांवर टाकायला सुरुवात केली. मी एका

बाजूला बसून अभ्यास करत होतो. मी नको म्हणत असतानाही माझ्या अंगावर माझे मित्र कडधान्य टाकून मस्ती करत होते. मग मीही रागाने एका तक्त्यातील मूग काढून मित्रांवर फेकू लागलो. पण ही मस्ती मला महागात पडली. मी मारलेला मुगाचा एक दाणा चुकून माझ्या मित्राच्या कानात गेला. प्रयत्न करूनही तो मूग बाहेर पडेना. माझ्या मित्राला खूप त्रास होत होता. बिचारा माझा मित्र, त्रास सहन करत प्रयोग परीक्षा देत होता.

त्याच्या पालकांनी त्याला डॉक्टरांकडे नेले. कानातला मूग फुगून मोठा झाला होता. डॉक्टरांच्या प्रयत्नांना यश येत नव्हते. शेवटी डॉक्टरांनी कानाचे ऑपरेशन करावे लागेल असे सांगितले. पण शेवटचा एक प्रयत्न करून डॉक्टरांना मूग बाहेर काढण्यात यश आले.

दुसऱ्या दिवशी तो मित्र व त्याची आई शाळेत आले. माझ्याही पालकांना बोलावले. मला शिक्षक, मुख्याध्यापक सगळ्यांचा ओरडा ऐकावा लागला. मित्राच्या आईने उपचाराच्या खर्चाचे बिल दाखवले. माझी चूक असल्यामुळे आईने त्या बिलाचे पैसे दिले. अनवधानाने झालेल्या माझ्या चुकीची शिक्षा मला मिळाली. यावरून मी खूप मोठा धडा घेतला. मस्करीची कुस्करी कशी होते ते कळलं. माझा मित्र सुखरूप होता.

त्या दिवाळीला मी खूप फटाके वाजवले. जस जसा मोठा होत गेलो तशा काही गोष्टींची जाणीव होऊ लागली आणि त्या दिवाळीनंतर आजतागायत मी कधीही फटाके वाजवले नाहीत.

मुलांनो, इतकं होऊनही आजही माझी आणि माझ्या मित्रांची मैत्री टिकून आहे. त्याने माझ्यावर राग धरून ठेवला नाही. तुम्हीसुद्धा माझ्या मित्रासारखे मोठ्या मनाने तुमच्या मित्र-मैत्रिणींच्या चूका विसरून मैत्री अबाधित ठेवा. आपण या निसर्गाचे देणं लागतो या भावनेने झाडे लावा, वृक्षसंवर्धन करा. दिवाळीत फटाके न वाजवता पर्यावरणाचे रक्षण कसे करता येईल या दृष्टीने प्रयत्न करा.

सर्वांना दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

- योगेश सोहोनी

मराठी / हिंदी चित्रपट अभिनेता

परांजपे विद्यालय

माजी विद्यार्थी बॅच 2004-2005

शेतकरी : आनंदाच्या दिवाळीचे खरे शिल्पकार....

चित्रपटसृष्टीतल्या एका कलाकाराने सिनेकारकीर्द सोडून चक्क काळ्या मातीची सेवा करण्याचं ठरवलं आणि ते यशस्वीरित्या करूनही दाखवलं. या कलाकाराचे नाव आहे ओमकार कर्वे. अभिनयापासून दूर जात नाशिक इथे तो आपल्या शेतात नैसर्गिक पद्धतीने शेती करत आहे. ओमकारने मराठीतील साम दाम दंड भेद, स्वप्न तुझे नि माझे, स सासूचा, अगम्य, संघर्षयात्रा या चित्रपटात भूमिका साकारल्या आहेत. २०१७ साली प्रदर्शित झालेल्या संघर्षयात्रा चित्रपटानंतर तो शेतीकडे वळला. शेतकरी हा घटक प्रत्येकासाठी किती महत्वाचा आहे हे या लेखातून त्याने मांडले आहे.

नमस्कार

माझ्या बालमित्र /मैत्रिणींनो!

लेख लिहायचं ठरवलं तेव्हा मनात अनेक विषय होते. जे आताच्या काळाशी, इतिहासाशी, समाजकारणाशी, राजकारणाशी, माणुसकीशी निगडित होते. पण माझ्या वाचक मित्र-मैत्रिणी या पहिले ते दहावी या वर्गातील आहेत म्हटल्यावर मनावर, विचारांवर आणि विषयांवर ताबा आणला आणि विचारांती असे ठरले की शेती हा विषय शब्दांकित करणे योग्य राहील.

आपला देश हा कृषिप्रधान देश आहे. हे आपण लहानपणापासून ऐकत आलो आहोत. पण या शेतीचा शोध नेमका कुणी लावला? सध्या शेतीची आणि शेतकऱ्यांची मानसिकता काय आहे? यावर भाष्य करावसं वाटलं.

नवाशमयुगाचा काळ हा प्रामुख्याने अन्न उत्पादन आणि पशुपालनासाठी ओळखला जातो. शेतीचा विकास देखील याच काळात झाला आहे. शेती पूर्वी मानवाने पशुपालन सुरू केले. त्याने पाळलेले प्राणी बहुतेक शाकाहारी होते. जनावरांच्या चाऱ्यासाठी माणसाला दूरदूर भटकवे लागत असे आणि नंतर तिथेच स्थायिक व्हावे लागले. इकडे-तिकडे भटकंती टाळण्याच्या हेतूने शेतीचा जन्म झाला.

भारतात शेती आणि शेतकरी यांचा इतिहास नवपाषाण युगापासून (इसवीसन पूर्व ३०००) सुरू होतो. ताम्रप्रस्तर युगात (इ.स.पूर्व २७००-इ.स.पूर्व ७००) तांबे या धातूचा शोध लागला. त्याचवेळी वेगवेगळी धान्येसुद्धा सापडली. मोहेंजोदडो, हडप्पामध्ये गहू, जव, हरभरा, नाचणी ही धान्ये होती. तांबे या धातूपासून कुऱ्हाड, मासे पकडण्यासाठी फास, बाण तसेच बांगड्या बनत असत. त्याचवेळी शेतीकरिता दगडापासून अवजारे बनवायला लागली. माणूस गुहेतून निघून झोपडीत राहू लागला. मातीच्या भांड्यात अन्न शिजवू लागला. घरात गायी, डुकरे, शेळ्या-मेंढरे, कोंबड्या दिसू लागल्या. आपल्या प्राचीन संस्कृतीमध्ये समृद्ध शेतीचे कैक पुरावे सापडतात. पाराशर, गर्ग, बृहद् गर्ग, कश्यप, विष्णुगुप्त, गरुडमान, बादरायण, विश्वकर्मा, भारद्वाज, कपिला यांसारख्या खगोल आणि समुद्र शास्त्रींनी शेतीची बंद दारे उघडली. सुरुवातीपासूनच आपल्याकडे गणित, नक्षत्र आणि शेतीचा घनिष्ठ संबंध राहिलेला आहे. इ.स.पूर्व १५०० ते १००० मध्ये आर्य उत्तरेकडून आले आणि त्यांनी द्रविडांना दक्षिणेकडे जाण्यास भाग पाडले. हा भारतातील शेतीचा सुवर्णकाळ होता.

सध्याच्या सामाजिक-आर्थिक रचनेत, शेतकरी हा समाजाचा कणा आहे. आपण जे काही अन्न घेते ते जवळजवळ सर्व शेतकरीच उत्पादित करतात. म्हणूनच, देशाची संपूर्ण लोकसंख्या शेतकऱ्यांवर अवलंबून आहे. शेतकरी जगाचा कणा आहेत. शेतकऱ्यांच्या अथक परिश्रमांमुळेच अर्थव्यवस्था भरभराटीला येऊ शकते. ते या ग्रहावरील सर्वात महत्वाची व्यक्ती आहेत. तथापि, आपल्या कल्याणासाठी कठोर उपक्रमी असूनही, बहुतेक देशांमध्ये शेतकऱ्यांना स्वतःसाठी योग्य जीवनमान नाही.

आपल्या देशाच्या सामाजिक-आर्थिक रचनेत शेतकऱ्यांचे खूप महत्त्व आहे. त्यांच्यामुळेच आपल्याला खाण्यासाठी अन्न मिळू शकते. अन्न हा आपल्या दैनंदिन जीवनाचा अपरिहार्य भाग असल्याने, शेतकरी ही समाजाची गरज आहे.

रासायनिक शेतीमुळे शेतकरी महागड्या रासायनिक

खतांवर आणि कीटकनाशकांवर मोठ्या प्रमाणात अवलंबून राहतात. खते आणि कीटकनाशकांच्या वाढत्या वापरामुळे शेतीचा खर्च दिवसेंदिवस प्रचंड वाढत आहे. उत्पादन वाढत नाही, उलट ते कमी होत आहे. मातीतील बुरशीचे प्रमाण कमी होते आणि रासायनिक प्रमाण वाढते. त्यामुळे माती नापीक होते. अन्नधान्य, भाज्या आणि फळांमध्ये कीटकनाशकांचे अवशेष असतात, ज्यामुळे लोकांच्या आरोग्यावर परिणाम होतो. पृष्ठभागावरील पाणी आणि भूजल प्रदूषित झाले आहे. ते आता मानवांसाठी आणि प्राण्यांसाठी सुरक्षित राहिलेले नाही. शेती हा व्यवसाय कमी फायदेशीर आणि अधिक जोखमीचा बनतो, जिथे लहान आणि सीमांत शेतकरी सर्वात जास्त त्रस्त असतात. जीएमओ बियाण्यांमुळे शेतकऱ्यांवर संकट आले आहे.

तर नैसर्गिक शेतीमध्ये शेतीचा खर्च कमी होतो. उत्पादकता आणि नफ्यात वाढ होते. शाश्वत कृषी विकास साध्य करू शकतो. मातीची गुणवत्ता टिकवून ठेवून रासायनिक खते आणि कीटकनाशकांचे विषारी पदार्थ काढून टाकता येतात. निरोगी शुद्ध अन्न सेवन केल्याने लोकांना खूप फायदा होतो. भाज्या, फळे इत्यादींचे उत्पादन आणि चव यांचे आयुर्मान खूप वाढते. पृष्ठभागावरील पाणी आणि भूजलाची गुणवत्ता टिकवून ठेवता येते. कीटकनाशकांच्या अनुपस्थितीत, फुलपाखरे आणि मधमाथा फुलांकडे अधिक आकर्षित होतात, परिणामी जास्त परागकण आणि जास्त उत्पादन होते. नैसर्गिक शेतीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या द्रव खतांमुळे जमिनीतील सर्व पोषक घटक वनस्पतींना उपलब्ध होतात आणि सूक्ष्म वनस्पती जमिनीची सुपीकता सुधारण्यास मदत करतात.

भारतातील शेतकऱ्यांची परिस्थिती गेल्या अनेक वर्षांपासून कधीच समाधानकारक राहिलेली नाही. गरिबी हा त्यांचा कायमचा साथीदार आहे. शेतकऱ्यांच्या या स्थितीमागील

प्रमुख समस्या म्हणजे मध्यस्थ. मध्यस्थांमुळे शेतकऱ्यांना बाजारातून थेट पैसे मिळत नाहीत. हे मध्यस्थ नफ्याचा सिंहाचा वाटा उचलतात आणि शेतकऱ्यांसाठी जवळजवळ काहीही सोडत नाहीत. शेतकरी आपल्या मुलांना शाळेत पाठवू शकत नाहीत, स्वतःचे योग्य पोषणही करू शकत नाहीत. या वाईट परिस्थितीमुळे त्यांना आपले जीवन संपवावे लागते. शेतकऱ्यांच्या या दुर्दशेमागील आणखी एक प्रमुख कारण म्हणजे जागतिक तापमानवाढ. ही एक जागतिक समस्या असल्याने, आतापर्यंत शेतकऱ्यांना सर्वात जास्त फटका बसत आहे. योग्य पोषणाअभावी पिकांचे नुकसान होत आहे. हंगाम उशिरा येत आहेत. परिणामी, हंगामातील पिकांना योग्य पोषण मिळत नाही. यामुळे अनेक शेती नष्ट होत आहेत. शेतकऱ्यांना वाचवण्यासाठी सरकारने अनेक पावले उचलली आहेत. शेतकऱ्यांच्या हितासाठी आतापर्यंत विविध योजना राबवण्यात आल्या आहेत. अलिकडच्याच एका घोषणेत सरकारने शेतकऱ्यांना सर्व कर्जातून सूट दिली आहे. त्याशिवाय प्रत्येक शेतकऱ्यांना वार्षिक ६००० रुपये पेन्शन आणि शेतकऱ्यांच्या सर्व मुलांना कोटा देण्याची घोषणा करण्यात आली आहे. ही खरोखरच सरकारने उचललेली काही सकारात्मक पावले आहेत. शेती हा असा व्यवसाय आहे जिथे प्रचंड श्रम आणि मेहनत आवश्यक असते. शेतकरी आपल्या देशाची

संपत्ती आहेत. त्यांना राष्ट्राचे सैनिक मानले पाहिजे. सरकारने उचललेली पावले शेतकऱ्यांच्या सर्व समस्या सोडवण्यासाठी पुरेशी नाहीत. देशाचे जबाबदार नागरिक म्हणून, आपण आपल्या देशातील शेतकऱ्यांना वाचवण्यासाठी पुढे आले पाहिजे कारण त्यांच्याशिवाय आपण जगू शकत नाही. आपले भविष्य नैसर्गिक शेती हेच आहे.

तेव्हा मुलांनो शेती वाचवा, देश वाचवा!
धन्यवाद!

- ओमकार कर्वे (अभिनेता)

परांजपे विद्यालय

माजी विद्यार्थी- बॅच 1996-1997

Celebrating festivals the eco-friendly way

Festivals bring joy and happiness, especially in a country like India with its rich diversity of cultures. Yet, they often come at a heavy cost to the environment. Many of our most joyful traditions leave behind trails of damage in the form of single-use plastics, toxic paints, and non-biodegradable decorations that harm our planet. But this does not mean we stop celebrating. Instead, we must embrace an eco-friendly approach. Using natural materials is a beautiful way to honour our traditions while protecting the earth.

Imagine a Diwali illuminated not by electric lights but by earthen diyas, or a Ganesh Chaturthi where clay or paper idols dissolve harmlessly into water.

Picture a Holi celebrated with natural colours made from flowers and organic substances. Such practices reconnect us with nature while keeping our festivities vibrant.

This sustainable shift can also include using fresh flowers, leaves, and spices for rangolis and garlands, and bamboo, jute, or recycled paper for decorations. For large gatherings, food served on banana leaves or palm-leaf plates can significantly reduce plastic waste.

These conscious efforts bring us closer to the earth, making our celebrations not only joyous but also meaningful and sustainable for generations to come.

- Jivisha Vesawkar (Std. VIII C),
PTVEMS (Secondary)

An adventurous journey through "Treasure Island"

My favourite book is Treasure Island, written by Robert Louis Stevenson.

The story has a young and brave hero, Jim Hawkins, and a cunning one-legged villain named Long John Silver. Jim's father owned an inn where a pirate once stayed. After the pirate's death, Jim discovered a map of Treasure Island in his chest. Sadly, a few days later, Jim's father also passed away. In search of treasure and adventure, Jim set out on a voyage with some trusted companions. Among the crew was Long John Silver, who at first seemed friendly but was secretly planning a mutiny.

Jim soon discovered that Silver was actually the leader of the pirates on board.

From that point, the story became even more thrilling and dangerous.

I like this book because it is adventurous, gripping, and fast-paced. It keeps readers curious to know what happens next. The novel also teaches important values. Jim's bravery and alertness helped him succeed, and this shows us that courage and awareness can lead to success in real life too.

This book gives an unforgettable reading experience. It is a must-read for children who enjoy adventurous stories, and I highly recommend it to all.

- Ansh Jat (Std. VIII B),
PTVEMS (Secondary)

Creating Sugar Awareness

During National Nutrition Week, the Science Club members of PTVEMS (Secondary) presented an attractive 'Sugar Board' under the guidance of Mrs Smruti Mogrey and Mr Rajendra Sanga, to spread awareness about the ill effects of excess sugar.

The colourful board featured a Food Traffic Signal, a pie chart on diabetes in India, and a 'Think Before You Consume' section showing the actual sugar content in drinks and snacks.

Tips on reducing sugar and choosing healthy alternatives like fruits, dates and jaggery were also highlighted.

A table display with food packets and sugar samples helped students see hidden sugars first-hand. Science Club members explained the charts and answered questions.

The initiative received enthusiastic response from students and staff, successfully encouraging healthier eating habits and reduced sugar intake.

दिवाळीच्या धार्मिक प्रथा आणि गोष्टी

सृष्टी: आजी, दिवाळीला आपण नवीन झाडू का घेतो?

आजी: बाळा, झाडू घेणं म्हणजे लक्ष्मीचे आगमन मानले जाते. लक्ष्मीपूजाच्या आधी घर स्वच्छ केलं की देवी लक्ष्मी तेथे वास करते, असं पद्मपुराणात सांगितलं आहे. नवीन झाडू म्हणजे जुनं, नकारात्मक आणि अशुभ दूर करून शुभतेचं स्वागत. म्हणून दिवाळीत झाडू घेणं हे समृद्धी आणि स्वच्छतेचं प्रतीक आहे.

सृष्टी: मग नरक चतुर्दशीच्या सकाळी आपण अभ्यंग स्नान का करतो?

आजी: यामागे सुंदर पुराणकथा आहे. नरकासुर नावाचा राक्षस देवांना आणि लोकांना त्रास देत असे. भगवान श्रीकृष्णाने त्याचा वध केला. त्या दिवशी लोकांनी तेलाने स्नान करून सुवासिक उटणे लावले आणि विजयोत्सव साजरा केला. म्हणून नरक चतुर्दशीच्या दिवशी अभ्यंग स्नान केल्याने शरीर पवित्र होते आणि पापांचा नाश होतो, असे स्कंदपुराणात म्हटले आहे.

सृष्टी: आकाशकंदील लावण्यामागे काही कथा आहे का?

आजी: हो गं! दीपमाळा लावणं आणि दीपदान हे कात्यायनी व्रत आणि कार्तिक दीपदान या परंपरेतून आले आहे. कार्तिक महिन्यातील अमावस्येला भगवान विष्णू आणि देवी लक्ष्मीची आराधना केली जाते. दीप लावल्याने अंधःकाराचा नाश होतो आणि ज्ञानाचा प्रकाश पसरतो, असं दीपपुराणात सांगितलं आहे. म्हणूनच आपण आकाशकंदील लावतो तो फक्त सजावट नाही, तर अज्ञानावर ज्ञानाचा विजय दर्शवतो.

सृष्टी: लक्ष्मीपूजनात नाणी-पैसे का ठेवतो आपण?

आजी: लक्ष्मी म्हणजे धन आणि सौभाग्याची देवी. समुद्रमंथनाच्या वेळी ती प्रकट झाली, असं भागवत पुराणात सांगितलं आहे. त्या दिवसापासून लोक तिची पूजा करून संपत्ती, अन्न आणि आनंद मागताना. नाणी ठेवण्याचा अर्थ म्हणजे धन शुद्ध मार्गाने मिळो आणि सत्कर्मासाठी वापरलं जावो, ही प्रार्थना. म्हणूनच लक्ष्मीपूजनात नाणी, सोने आणि तांदूळ ठेवले जातात. हे समृद्धीचे प्रतीक आहे.

सृष्टी: आणि आजी, फटाके का फोडले जातात दिवाळीत?

आजी: फटाक्यांची प्रथा प्राचीन काळी नव्हती, पण रामायणात वर्णन आहे की प्रभू श्रीराम लंकेवरून अयोध्येला परत आले तेव्हा लोकांनी दीपमाळा लावून आनंद साजरा केला. नंतरच्या काळात फटाके म्हणजे त्या आनंदाचा आणि विजयाचा नाद झाला. दिवाळी म्हणजे असत्यावर सत्याचा, अंधारावर प्रकाशाचा आणि अधर्मावर धर्माचा विजय. म्हणून फटाके फोडणे हे आनंदाचे प्रतीक आहे; पण लक्षात ठेवायचं की सण साजरा करतांना निसर्गाचं रक्षण करणे हीच खरी पूजा आहे.

सृष्टी: आजी, खरंच किती सुंदर अर्थ आहे या सर्व गोष्टींचा! तू सांगतेस तेव्हा सगळं खूप जिवंत वाटतं.

आजी: हो बाळा, प्रत्येक प्रथेमागे एक दिव्य कथा आणि शिकवण दडलेली आहे. दिवाळी फक्त दिवे आणि गोडधोड नाही—ती मन, घर आणि समाज उजळवणारी संस्कृती आहे.

अर्थ आणि संदेश:

- प्रत्येक दिवाळीची परंपरा आपल्याला एक जीवनमूल्य शिकवते.
- झाडू सांगतो - स्वच्छता आणि नवे आरंभ.
- अभ्यंग स्नान सांगते - शरीर व मनाची पवित्रता.
- दीपदान शिकवते - अज्ञानावर ज्ञानाचा विजय.
- लक्ष्मीपूजन सांगते - श्रमाचं आणि कर्तव्याचं धन.
- रामाचे आगमन शिकवते - धर्म, सत्य आणि प्रेमाचं सामर्थ्य.
- खरी दिवाळी तेव्हाच उजळते जेव्हा आपलं मन आणि कर्म प्रकाशमान होतं.

विद्यार्थिनी - सृष्टी नायकुडे (इ. ८/ड)

पार्ले टिळक विद्यालय इंग्रजी माध्यम शाळा (माध्यमिक विभाग)

आजी - अनुराधा हिमने (वय ६५ वर्षे)
नियोजन विभाग, मंत्रालय (निवृत्त)

एक दिन एक घंटा एक साथ श्रमदान

पार्ले टिळक विद्यालय, मराठी माध्यम, माध्यमिक विभागात "एक दिन एक घंटा, एक साथ श्रमदान" हा राष्ट्रीय कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला.

या कार्यक्रमात विद्यालयातील एनसीसीचे विद्यार्थी, शिक्षक, इतर विद्यार्थी आणि पालक या सर्वांनी एकत्र येऊन स्वच्छ आणि आरोग्यपूर्ण परिसरासाठी श्रमदान केले. याच कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून सहभागी विद्यार्थ्यांनी स्वच्छता मोहीम राबवली. ही मोहीम परांजपे ए स्कीम येथील रस्ते व आजूबाजूचा परिसर येथे राबवण्यात आली. रस्ते स्वच्छ करणे, कचरा उचलून कचरापेटीत टाकणे, कचऱ्याची योग्य प्रकारे विल्हेवाट लावणे या सर्व गोष्टींचा यात समावेश होता. विद्यार्थ्यांनी फक्त स्वच्छताच केली नाही तर नागरिकांमध्ये स्वच्छतेविषयी जागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला. त्यादरम्यान एका रॅलीचे आयोजन करण्यात आले होते. एनसीसीच्या आणि इतर विद्यार्थ्यांनी हातात फलक घेऊन स्वच्छतेचा संदेश देणाऱ्या घोषणा दिल्या व लोकांना स्वच्छता राखण्याचे आवाहन केले. या कार्यक्रमाला स्थानिक नागरिकांकडून चांगला प्रतिसाद मिळाला.

या कार्यक्रमाचे वैशिष्ट्य म्हणजे विद्यार्थ्यांनी हे काम एकत्रित येऊन संघटितपणे व शिस्तबद्ध पद्धतीने, एक नागरिक कर्तव्य म्हणून पार पाडले. स्वच्छ भारत अभियान या कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून स्वच्छतेकडे एक पाऊल पुढे टाकले गेले. महासत्ता होण्याची स्वप्न पाहणाऱ्या भारतामध्ये स्वच्छतेला महत्त्व देण्याची अतोनात गरज आहे, हा संदेश विद्यार्थ्यांनी या कार्यक्रमातून दिला.

कंदील कार्यशाळेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद

आत्मनिर्भर भारत या संकल्पनेतून दिवाळी सणाच्या निमित्ताने छोटे उद्योग करता यावेत, स्वावलंबी उद्योगिता निर्माण होऊन लघुउद्योगाची प्रेरणा मिळावी या अनुषंगाने पार्ले टिळक विद्यालय प्राथमिक विभागात कंदील बनवण्याची कार्यशाळा

आयोजित करण्यात आली होती. श्रीमती श्वेता नखाते यांनी कंदील तयार करणे ही पालकांसाठी कार्यशाळा घेतली. अंधाराकडून प्रकाशाकडे जात स्वतः आत्मनिर्भर होण्याचा आनंददायी हेतू यामुळे सफल झाला.

रांगोळी स्पर्धेत विद्यार्थ्यांनी काढल्या सुंदर रांगोळ्या

पार्ले टिळक विद्यालय माध्यमिक विभागात दीपावली निमित्त रांगोळी स्पर्धा आयोजित केली होती. या स्पर्धेत शाळेतील पुष्परशालिन नाडर आणि नव्या नेवे यांनी काढलेल्या रांगोळीला प्रथम क्रमांक तर अदिती देवदरे आणि सिद्धी तळावडेकर यांच्या रांगोळीला द्वितीय क्रमांक तसेच श्रावणी धावडे आणि सिमरन बाणे यांनी काढलेल्या रांगोळीला तृतीय क्रमांकाचे पारितोषिक मिळाले.

रांगोळी स्पर्धा

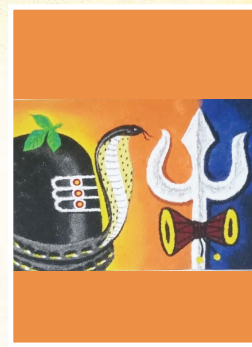
रांगोळी काढणे हे भारतीय कलेचे तसेच संस्कृतीचे उत्तम प्रतिक आहे. सौंदर्याचा साक्षात्कार आणि मांगल्याची सिद्धी हे रांगोळीचे उद्दिष्ट. सतत सकारात्मक उर्जा पसरवण्याचा स्रोत म्हणजे रांगोळी. या उद्दिष्टाने प्रेरित होऊन पार्ले टिळक विद्यालय प्राथमिक विभागात पालकवर्गासाठी रांगोळी स्पर्धा आयोजित केली होती. पालकांनी मोठ्या संख्येने या स्पर्धेत सहभाग दर्शवला.

Ananya Jadhav
(Std. IX B),
PTVEMS

Anushka Jadhav
(Std. IX C),
PTVEMS

Chinmayee
Narawane
(Std. X B), PTVEMS

Diwali's Digital Glow: How Tech is Lighting Up the Festival of Lights

Diwali, the Festival of Lights, has always been a time for traditions, togetherness, and brilliant illumination. While the core spirit remains rooted in age-old customs, modern technology is increasingly finding its way into the celebrations, offering new ways to connect, decorate, and celebrate the victory of light over darkness.

Bridging the Distance, Strengthening the Bond

For the millions who cannot be with their families for Diwali, technology has become the bridge. Video calling platforms like Zoom, Google Meet, and FaceTime allow families scattered across the globe to light diyas together, share festive meals virtually, and witness the aarti in real-time. Instant messaging apps facilitate the exchange of personalized

e-cards, festive stickers, and heartfelt voice notes, ensuring that distance doesn't diminish the feeling of community and togetherness.

Smart Lights and Safer Celebrations

The way we decorate is also evolving. App-controlled LED lights

and smart bulbs are a huge hit, allowing users to effortlessly change the colour, pattern, and timing of their home illumination with just a tap on their smartphone. Some even sync with music! Furthermore, LED diyas and electric deepaks offer the aesthetic of the traditional oil lamp without the fire hazard, providing a safer alternative, especially for homes with children or pets.

Commerce, Convenience, and Community Support

E-commerce platforms have revolutionised Diwali shopping, bringing everything from ethnic wear and sweets to home décor directly to consumers' doorsteps. On the transaction side, digital payments (like UPI and mobile wallets) have streamlined purchases for local goods, making it easier to support

small businesses and local artisans. For gifting, e-gift cards and direct money transfers have become popular options, giving recipients the freedom to choose exactly what they want.

The Future is Bright

Technology isn't replacing the soulful traditions of Diwali; it's enhancing them. It's a powerful tool that helps maintain connections, encourages innovative decoration, and promotes safety and convenience. As we light our diyas this year, let's appreciate how technology helps the light of Diwali reach every corner of the world, making the celebration brighter, safer, and more inclusive than ever before.

Happy Diwali!

**-Ms Pelomeena Devender,
Computer Teacher, PTVA's
EMS, Andheri**

An exciting field trip to MuSo!

PTV (ICSE)'s Grade 6 kids had an exciting field trip to the Museum of Solutions (MuSo). They explored interactive exhibits, participated in hands-on activities, and gained valuable learning experiences. The museum's engaging environment sparked their creativity and curiosity, allowing them to think outside the box. With its focus on sustainability, social justice, and environmental awareness, MuSo provided a unique and enriching experience for the students. The trip was both fun and educational, leaving a lasting impression on the young minds. It was a wonderful way to make learning enjoyable and interactive for the Grade 6 students.

Observing the heartbeat of Indian heritage

PTV ICSE (Secondary) enthusiastically celebrated Hindi Diwas on September 15, highlighting the significance of language and culture. Chief Guest Dr Vandana Sharma eloquently spoke about the importance of preserving language and culture for the younger generation, emphasising that language is a vital part of our cultural heritage and identity. Principal, Dr (Mrs) Arnavaz Bhagat also addressed the students to highlight the importance of language for success not only at school but also at a global level.

The event featured captivating cultural performances, including a prayer dance and a Kavi Sammelan (poetry recitation),

which delighted the audience. Dr. Sharma thoroughly appreciated the kids' performances, praising their talent and enthusiasm.

The celebration showcased students' talents and their affection for Hindi, fostering awareness about the language and its cultural relevance.

Celebrating Literacy as a Force of Change

On International Literacy Day, the Book Club at PTV ICSE (Secondary) organised creative activities to highlight the power and importance of literacy.

The celebrations included a Poster and Slogan Contest, where students expressed their creativity and language skills with messages like "A book a day keeps ignorance away!" in English, Hindi, and Marathi, emphasising that literacy is for all.

A vibrant Literacy Tree invited students to add leaves with words like freedom, dreams, and equality, while the Pledge Wall encouraged them to write how they would bring about change through literacy. The Experience Box activity sparked imagination, as students picked objects and wrote stories inspired by them.

Students also spoke about the significance of reading and education in transforming lives. The event culminated in a Book Donation Drive, where students contributed storybooks in multiple languages. These books were packed in labelled cartons and will be distributed to underprivileged children's school libraries with the support of the Rotary Club of Bombay Airport.

Through these activities, students celebrated literacy as a force for empowerment, learning, and positive change.

The power of technology in modern life

Nowadays, technology has become an essential part of our daily lives, and we depend on it for many things. It helps us solve real-world problems effectively by offering powerful solutions in fields such as communication, healthcare, education, and more.

With the help of technology, people can stay informed about events happening locally and globally and share their views and opinions instantly. Technological advancements

have made worldwide communication faster and easier than ever before.

Technology has also brought remarkable progress in the field of medicine. It enables advanced diagnostics, robotic surgeries, and the development of new treatments and medicines. Its careful and accurate use improves healthcare systems, increases lifespans, and

promotes public health.

In education, the internet and digital platforms provide easy access to resources, virtual classes, and online learning tools. This has made education more engaging, enjoyable, and effective for both students and teachers.

Technology is also playing a vital role in addressing large-scale

challenges such as environmental issues, the search for sustainable energy, and the discovery of cures for previously incurable diseases.

However, despite its numerous benefits, technology must be used with balance. Overuse of anything can be harmful. A responsible and thoughtful approach towards technology ensures that its positive impact is maximised in our lives.

**Ketaki Joshi (Std. X D),
PTVEMS (Secondary)**

Dare to Dream

World Students' Day is celebrated every year on October 15 to mark the birth anniversary of Dr A. P. J. Abdul Kalam, fondly remembered as the 'Missile Man of India' and one of the most beloved presidents of our nation. This day is dedicated to students because Dr Kalam firmly believed that young minds are the true builders of the country's future. He always encouraged them to dream big, stay curious, and never give up in the face of challenges.

For me, this day is more than a tribute to Dr Kalam - it is also a time to reflect on my own aspiration. My dream is to become a scientist, more specifically a theoretical physicist. I want to explore the mysteries of the universe, discover

new ideas, and contribute to the ever-growing world of science. Just like Dr Kalam transformed his childhood dreams into achievements that inspired millions, I too hope to carry forward that spirit of exploration in fields such as quantum physics and cosmology.

On this day, I not only honour Dr Kalam but also promise myself to keep learning and to keep dreaming.

Because my dream is not just about me - it is about adding to the knowledge of humanity and giving back to my country.

"Dream, dream, dream. Dreams transform into thoughts and thoughts result in actions." - A. P. J. Abdul Kalam

**- Parth Adarkar (Std. VIII C),
PTVEMS (Secondary)**

Act now for a peaceful world

The United Nations General Assembly has observed the International Day of Peace on September 21 since 1981. It was established to give humanity a shared day to commit to peace above all differences and to help build a culture of peace.

Each year, a theme is chosen to guide the observance. In 2020, the theme was Shaping Peace Together; in 2021, Recovering Better for an Equitable and Sustainable World.

The official theme for 2025 is 'Act Now for a Peaceful World'. This theme emphasises that peace requires action — both individual and collective — starting right now.

Peace can be achieved by understanding one another's challenges and working together to find solutions, thereby creating and sustaining harmony.

International Peace Day Pledge

- I pledge to build understanding, tolerance, and respect every day.
- I pledge to protect nature by planting trees and caring for the environment.
- I pledge to maintain peace on roads by driving responsibly and avoiding unnecessary noise.
- I pledge to reject violence and choose peaceful solutions at home, in school, and in my community.
- I pledge to help people in need through kindness, donations, and service.
- I pledge to keep my mind peaceful through regular yoga (or meditation) and self-discipline.
- I pledge to spread the message of peace through my words, actions, and example.

**- Varad Satavalekar (Std. IX B),
PTVEMS (Secondary)**

A Sweet Treat with Coconut

World Coconut Day is celebrated on September 2 to highlight the value of the coconut, known as the "Tree of Life." Every part of the coconut is useful — from food and drink to health and daily living.

To mark this day, for all my friends, I share this delicious recipe made with coconut - Coconut-Rava Thalipeeth (Pancakes) Recipe

Ingredients

- 1 cup fine rava (semolina)
- 1 cup milk
- 1/4 cup grated fresh coconut
- 1/4 cup jaggery powder/powdered sugar
- Pinch of salt & elaichi (cardamom) powder
- Dry fruits (optional)

Method

Soak rava in milk for 10 minutes. Add coconut, jaggery, salt, elaichi, and dry fruits to make a smooth batter. Cook like pancakes in ghee until golden brown and crisp. Serve hot.

Nutritional Benefits

- Coconut & jaggery give energy and iron.
- Rava provides carbohydrates and proteins.
- Milk adds calcium and vitamins.
- Dry fruits boost memory and immunity.

Enjoy this tasty & healthy pancake!

**Anaisha Wadkar (Std. IV
D), PTV (ICSE)**

Celebrating India's Folk Dances

On September 18, an inter-house dance competition for both the Junior and Senior groups was held at PTVEMS (Secondary). This year's theme: the folk dances of India.

The Junior group performed on the folk dances of Maharashtra, Rajasthan, Assam and Goa. The competition for the Junior group was judged by teachers, Mrs Smruti Mogrey and Mrs Komal Jani. The first

prize in the Junior dance was awarded to Kusumagraj House and the second prize was secured by J. C. Bose House.

The States allotted to the Senior group were Kashmir, Bengal, Punjab and Kerala. It was judged by teachers, Mrs Anuradha Phatak and Mrs Anvaya Kane. The first prize in the Senior group was awarded to Kusumagraj House and the second prize was secured by J. C. Bose House.

Illuminate Diwali with compassion

PTVEMS (Secondary) believes that education is not just about academics but about spreading fragrance in the surroundings. For more than three decades, the school has upheld the tradition of celebrating Diwali in a meaningful way—combining joy with responsibility.

Every year, students are encouraged to avoid bursting crackers and instead contribute the money they would have spent to Vatsalya Trust, an orphanage. This tradition serves the dual purpose of protecting the environment and fostering among students the spirit of sharing,

caring, and social responsibility.

As part of this year's campaign, Nature Club students visited every classroom, spreading awareness about the harmful effects of crackers and the power of giving. With great enthusiasm, the students collected ₹11,490, which will be handed over to

Vatsalya Trust.

Through this sustained initiative, students have learnt that Diwali is not just about lighting lamps at home but also about lighting up lives in the community. A small act of kindness, repeated year after year, has created ripples of joy and compassion across generations.

Inter-House Project Competition showcases talent and creativity

The annual Inter-House Project Competition was organised on the occasion of Teachers' Day under the guidance of teachers, Mrs Minal Deo and Mr Amit Palav. It saw enthusiastic participation by all four houses – J.C. Bose, C.V. Raman, Premchand, and Kusumagraj of PTVEMS (Secondary).

The projects were

exhibited for judging and viewing on August 21, 22, and 25. A valuable platform was thus provided to students to explore, create, and present their talents through research and structured presentations.

The competition was divided into two categories: Senior Group (Theme: Heritage Sites; Topics: Chandigarh, Jaipur, Mahabalipuram, and Hampi) and Junior Group

(Theme: Pulses; Topics: Soyabean, Moong, Matki, and Masoor). The Senior Group projects were judged by Mrs Vandana Menon and Mrs Kavita Kapoor. The Junior Group projects were judged by Mrs Nita Banavali and Mr Deepak Patel.

In both categories, Kusumagraj House and J.C. Bose House won the first and second prizes, respectively.

पार्ले टिळक विद्यालय इंग्लिश मिडियम स्कूल या शाळेच्या मराठी मंडळातर्फे मंगळवार दि. ९ सप्टेंबर रोजी

कथाकथन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. इयत्ता पाचवी- सहावीसाठी संतकथा तर इयत्ता सातवी-आठवीसाठी देशभक्तांच्या कथा असे विषय देण्यात आले होते. स्पर्धेचे परीक्षण श्रीमती स्वाती ठाकुरदेसाई आणि श्रीमती बीना गोडंबे यांनी केले. या स्पर्धेच्या निमित्ताने विद्यार्थ्यांनी अनेक मराठी कथांचे वाचन करून कथा निवडल्या आणि त्या कथांचे अतिशय उत्तम सादरीकरण केले.

**कथाकथन
स्पर्धा**

Stay away from Rabies

At PTVEMS (Primary), on the occasion of World Rabies Day, a special awareness session was conducted by Mr Omkar from MMRS to educate students about this preventable disease. The session covered: What rabies is and how it spreads, Importance of timely vaccination, and Precautions to stay safe around animals.

The session was very informative and interactive.

Let's pledge to stay informed, get vaccinated when needed, and spread awareness to build a rabies-free community.

A sneak-peek into the world of Post Office in digital age

On the occasion of World Post Day, students of Std. VIII C of PTVEMS, Jivisha Vesawkar and Aditya Varankar explored an important question: Is the Post Office losing its relevance in the digital age, or is it transforming to meet new needs? To understand this better, they spoke with the Post Master of Vile Parle Railway Station Post Office (RSPO), Mr Rajesh Jupaka, who shared insights about the Post Office's role and its continued importance in our lives.

Jivisha: On the occasion of World Post Day, as students of Parle Tilak Vidyalaya English Medium and members of the English Literary Club 'Enrich', we would like to know: is the Post Office still relevant in today's modern age?

Rajesh: That's an excellent question. The Post Office has modernised and continues to upgrade its services. Recently, the Government of India launched the IT 2.0 (APT 2.0) programme, which has fully digitalised postal operations. Customers can now deposit and withdraw money, make digital payments through scanners, and use swipe card machines at post offices.

Aditya: How has the volume of letters and postcards changed over the years?

Rajesh: The number of personal letters has reduced, as people rely more on phones and mobiles. However, postal services remain active because large organisations such as Reliance, Tata, and Birla still send lakhs of letters through their mailing centres.

Jivisha: With emails and WhatsApp being so common, how do you see this affecting the Post Office?

Rajesh: We are not affected significantly. The Post Office also offers an e-post service, though public awareness about it is limited.

Aditya: What is the present status of postcard usage in Mumbai?

Rajesh: Postcard usage is now rare. They are mostly seen as novelty items, used by students for projects rather than for regular communication.

Jivisha: With registered post merging into speed post, how do you think customers will respond?

Rajesh: Registered post was once a backbone of postal communication, especially for legal correspondence like court notices. However, the government has decided that registered post will now take 4-5 days, while speed post delivers in 2-3 days. Customers may find this change beneficial as speed post ensures faster delivery.

Aditya: Which services are most used today—letters, parcels, or financial services?

Rajesh: All services are used, but speed post and financial services such as money orders are the most popular. Money orders remain reliable, often reaching the recipient the next day.

Jivisha: Do people still depend mainly on postal services for money and document transfers?

Rajesh: Yes, many people continue to use speed post, registered post, and money orders. In addition, e-money orders (EMO) are available, allowing transfers from ₹5,000 to ₹20,000 in a single transaction.

Aditya: What is the Post Office Savings

Bank called today?

Rajesh: It has been restructured as India Post Payments Bank (IPPB). Customers can open accounts, deposit and withdraw funds, and also avail Postal Life Insurance. After the State Bank of India, IPPB is the second-largest banking network in India.

Jivisha: How has online tracking helped postal services?

Rajesh: It has been very useful. Customers no longer need to visit the post office to enquire. With speed post, they can simply provide their mobile number and track the parcel or document on their phone.

Aditya: What impact has digitalisation had on jobs and daily operations?

Rajesh: Digitalisation has not reduced employment. The department continues to recruit, and IT tools such as swipe card machines are being introduced to make services faster and more efficient.

Jivisha: What measures are being taken to improve speed and reliability?

Rajesh: Tracking systems have helped greatly, but sometimes they show a parcel has reached before it actually arrives, which can cause confusion. We are working on refining this further.

Aditya: During the recent system upgrade in Mumbai, what challenges did customers face?

Rajesh: Some customers experienced delays due to server problems. However, the new IT2 system is more advanced and will soon integrate all postal and financial services seamlessly.

Jivisha: What message would you like to give young people about why the Post Office still matters?

Rajesh: The Post Office remains the largest communication network in India. Today, it is not only about mailing services but also about information technology, digital payments, tracking, and financial inclusion. We continue to play a vital role in connecting people and communities across the nation.

Guidance on Stress Management and Study Skills

An enriching and interactive session on Stress Management and Study Skills was conducted on September 20, for Std. X students of PTVEMS along with their parents. The session was jointly led by Counselor Mrs Meghana Barve Deshmukh and Occupational Therapist Dr Mugdha Wagh Shaan.

Dr Mugdha highlighted the importance of maintaining a healthy lifestyle during the crucial months before the board examinations. She emphasised following a proper diet—avoiding sugar and refined flour—and ensuring adequate sleep by going to bed by 10:30 p.m. She guided the audience through relaxation techniques such as chanting Om, laughing exercises, and breathing practices. Practical demonstrations

of hand exercises to improve writing speed and “zooming in and out” alphabets for better concentration were conducted, offering students simple techniques they can even use during exams. She further stressed the significance of proper digestion, regular

evacuation, staying hydrated, and avoiding tea, coffee, and aerated drinks for overall well-being.

Mrs Meghana engaged the students and parents with effective study skills and emotional management strategies. She explained the importance of creating a realistic timetable and using

play-way learning methods such as the read-write-solve technique, along with charts and visual aids for subjects like Mathematics and Science. She also addressed common emotions faced by students during exam preparation—fear, frustration, anger, and fight-or-flight responses—while suggesting ways for both students and parents to recognize, manage, and overcome these challenges. The importance of motivation and positive affirmations was reinforced to help students build confidence and resilience.

The session was highly interactive, with active participation from the audience. Parents, students, and teachers shared their feedback, expressing deep appreciation for the practical tips, live demonstrations, and motivating discussions.

भोंडला, घागर फुंकणे उपक्रमातून विद्यार्थ्यांनी जपली पारंपरिक संस्कृती

आश्विन महिन्यात देवीची स्थापना करून अखंड नंदादीप तेवत ठेवून आदिमायेची नऊ दिवस मनोभावे पूजा करणे म्हणजेच घटस्थापना. या दिवसात लहान

मुलींचा भोंडला किंवा हादगा, महिलांचा घागर फुंकणे हे महाराष्ट्रातील स्त्रियांचे सामुदायिक खेळ पहिली-दुसरीच्या मुलींनी सादर करून देवीला प्रसन्न करण्याचा प्रयत्न केला. या निमित्ताने इयत्ता चौथीच्या

विद्यार्थ्यांनी पॉट पेंटिंग देखील केले. या अशा उपक्रमातून आपली पारंपरिक संस्कृती जपण्याचा प्रयत्न पाले टिळक विद्यालयाच्या मराठी प्राथमिक विभागातील विद्यार्थ्यांनी केला आहे.

विद्यार्थ्यांना मिळाले वाहतूक नियमनाचे महत्त्व

पाले टिळक विद्यालय, मराठी माध्यम, माध्यमिक विभागात इयत्ता नववीतील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी वाहतूक नियम व रस्ता सुरक्षा यासंबंधीचे व्याख्यान व मार्गदर्शन ठेवण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यासाठी वरीष्ठ पोलीस निरीक्षक श्रीमती रजनी साळुंखे, मुख्य हवालदार जोहेब सय्यद, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक श्री. पाटील, वाकोला ट्रॉफिक डिव्हिजन तसेच PCI गणेश सानप उपस्थित होते. त्यांनी वाहतुकीसंबंधीच्या नियमांची माहिती, नियम न पाळल्यास काय कारवाई होऊ शकते, तसेच नियम पाळणे का आवश्यक आहे याची माहिती विद्यार्थ्यांना पीपीटीच्या माध्यमातून दिली. या सर्वांनी विद्यार्थ्यांशी अत्यंत आपुलकीने संवाद साधून वाहतुकीच्या नियमनासंदर्भात विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांची उत्तरे सुद्धा दिली. आजचा विद्यार्थी उद्याचा नागरिक असतो. त्यामुळे अशा विषयांवर त्यांचे उद्बोधन होणे

अत्यंत आवश्यक आहे. भविष्यातील चांगले नागरिक बनण्याच्या दृष्टीने असे कार्यक्रम विद्यालयात नेहमीच आयोजित केले जातात.

अशिक्षित पालकांना साक्षरतेचे आणि शिक्षणाचे महत्त्व सोप्या, प्रभावी आणि मनोरंजक पद्धतीने समजावून सांगण्यासाठी पाले टिळक विद्यालयाच्या मराठी प्राथमिक विभागातील विद्यार्थ्यांनी पथनाट्य सादर केले.

सुरक्षित व असुरक्षित स्पर्शाविषयी विद्यार्थ्यांना दिली माहिती

पाले टिळक विद्यालय माध्यमिक शाळा मराठी माध्यमात 'Safe touch and unsafe touch' या विषयावरील प्रशिक्षण पाचवी, सहावी व सातवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात आले होते. या कार्यक्रमातून मुलांना सुरक्षित व असुरक्षित स्पर्शाविषयी माहिती देण्यात आली.

स्वतःच्या शरीराबद्दल जागरूकता ठेवून स्वतःच्या हक्कांबद्दल व सुरक्षित राहण्याबद्दल त्यांच्यात जागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला गेला. सुरक्षित स्पर्शाची अतिशय सोपी व्याख्या म्हणजे ज्या स्पर्शाने तुम्हाला आरामदायक, आनंदी किंवा कोणीतरी आपली काळजी घेत आहे अशी भावना अनुभवयास मिळते तो स्पर्श. याउलट असुरक्षित स्पर्श म्हणजे ज्या स्पर्शाने तुम्हाला असुरक्षित, भीतीदायक किंवा दुःखद अनुभूती होते तो स्पर्श. तुमच्या स्वतःच्या शरीरावर

तुमचा पूर्ण अधिकार असून तुम्हाला नको असलेल्या स्पर्शास नाही म्हणण्याचा तुम्हाला हक्क आहे, हे मुलांमध्ये रुजवण्याचा प्रयत्न या कार्यक्रमाद्वारे केला गेला. असुरक्षित स्पर्शाचा अनुभव आल्यास मुलं मदतीसाठी कोणाशी संपर्क साधू शकतात हे सुद्धा त्यांना सांगण्यात आले.

या कार्यक्रमाचे आयोजन रोटरी क्लबच्या इनरव्हील क्लब ऑफ मुंबई पालेश्वर यांच्याद्वारे करण्यात आले. श्रीमती वीणा शक्तिवेल, श्रीमती संगीता काटदरे आणि श्रीमती अंजली पोद्दार वक्त्या म्हणून उपस्थित होत्या. या कार्यक्रमाला पाले टिळक विद्यालयाच्या कौन्सिलर प्रिया शानबाग यांचेही मार्गदर्शन लाभले. अशा प्रकारच्या कार्यक्रमांचा विद्यार्थ्यांना स्वतःला सुरक्षित ठेवण्यासाठी निश्चित उपयोग होतो.

सेवानिवृत्ती सोहळा

पाले टिळक विद्यालय मराठी माध्यम माध्यमिक विभागातील ज्येष्ठ शिक्षिका श्रीमती वृंदा अविनाश शृंगारे या ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त झाल्या.

बीएससी, बी.एड व एम.एड इन एज्युकेशन तसेच डीसीएम ही शैक्षणिक अहर्ता असलेल्या श्रीमती शृंगारे या पाले टिळक विद्यालयात १९९४ रोजी सहशिक्षिका पदावर रुजू झाल्या. विद्यालयातील परीक्षेचे निकाल, वेळापत्रक व इतर कामे संगणकीय माध्यमातून सुरू करण्यात श्रीमती शृंगारे यांचा सिंहाचा वाटा आहे. मृदू व मधुर आवाज लाभलेल्या शृंगारे बाई छान कविता करतात. त्यांचे लेखनही वाचनीय आहे. बाईंना वाचन, गायन, शिवणकाम, बागकाम व पर्यटन करण्याचा छंद आहे. स्वतःच्या आरोग्याविषयी त्या अतिशय दक्ष असून सर्वांनी आरोग्याची काळजी घेतलीच पाहिजे, असे त्यांचे मत आहे. अतिशय मनमिळावू, सर्वांना वेळप्रसंगी आत्मियतेने मदत करणाऱ्या शृंगारे बाईंना त्यांचे पुढील आयुष्य निरामय, आनंददायक आणि उत्साहपूर्ण जावो याच विद्यालयातील सर्वातर्फे शुभेच्छा.

पार्ले टिळक विद्यालय माध्यमिक विभाग मराठी माध्यमात शिक्षक दिन उत्साहात

पार्ले टिळक विद्यालय माध्यमिक विभाग मराठी माध्यमात शिक्षक दिनाचा कार्यक्रम मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला.

इयत्ता सातवी आणि दहावीच्या विद्यार्थ्यांनी मुख्याध्यापक, पर्यवेक्षक, शिक्षक, शिपाई या भूमिका समरसतेने पार पाडल्या. तसेच प्रयोगशाळा, कचेरी येथील कामकाजही विद्यार्थ्यांनी नेटकेपणाने केले. विद्यार्थी शिक्षकांचा उत्साह खरंच पाहण्यासारखा होता. आपल्या भूमिकेतील विद्यार्थी पाहताना शिक्षक आणि शिक्षकेतरांना विद्यार्थ्यांचे कौतुक वाटले. शिक्षकांचे वागणे, बोलणे, संस्कार किती सहजगत्या विद्यार्थी आत्मसात करतात हे त्या कार्यक्रमातून स्पष्टपणे जाणवत होते. जणू काही विद्यार्थी शिक्षकांना सांगत होते, "गुरुने दिला ज्ञानरूपी वसा, आम्ही चालवू हा पुढे वारसा". पार्ले टिळक विद्यालयाचे विद्यार्थी शिक्षणाचा आणि शिक्षकांचा वसा पुढे नक्कीच चालवतील अशी खात्री शिक्षकांनी व्यक्त केली.

परांजपे विद्यालयात शिक्षक दिन उत्साहात साजरा

परांजपे विद्यालयात शिक्षक दिनाचा कार्यक्रम उत्साहात व प्रेरणादायी वातावरणात साजरा करण्यात आला. या दिवशी विद्यार्थ्यांनी शिक्षकांची जबाबदारी स्वतःच्या खांद्यावर घेतली व एक वेगळाच अनुभव शाळेच्या वातावरणात निर्माण केला.

शाळेतील इयत्ता दहावीचे विद्यार्थी त्या दिवशी शिक्षकांच्या भूमिकेत होते. शिक्षक प्रतिनिधी श्री. शेळके सरांच्या मार्गदर्शनाखाली त्यांनी नेमून दिलेल्या तासिकेनुसार विद्यार्थ्यांनी विविध विषयांच्या तासिकांना त्या-त्या वर्गात जाऊन अध्यापन केले. विद्यार्थ्यांनी त्यासाठी पूर्वतयारी करून शिस्तबद्ध पणे आपापली भूमिका निभावली.

उपमुख्याध्यापक म्हणून पारस चव्हाण या विद्यार्थ्याने उत्तम नियोजन केले. तर पर्यवेक्षक पदाची जबाबदारी अथर्व धामणे याने समर्थपणे पार पाडली. सर्व विद्यार्थी शिक्षकांनी शिकवण्याच्या शैलीपासून ते वर्ग नियंत्रणापर्यंत सर्व गोष्टींचे बारकाईने पालन केले. या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांना शिक्षकांची कर्तव्य, त्यांची मेहनत व शिक्षण प्रक्रियेतील गुंतागुंत समजली. वर्गातील इतर विद्यार्थ्यांनी देखील आपल्या मित्र मंडळींना शिक्षकांच्या भूमिकेत पाहून त्यांचे कौतुक केले.

कार्यक्रमाच्या दुसऱ्या सत्रात शाळेतील सभागृहात एक छोटेखानी समारंभ आयोजित करण्यात आला.

यामध्ये विद्यार्थ्यांसाठी शाळेमध्ये जून महिन्यापासून घेतलेल्या विविध स्पर्धांमध्ये यश मिळवलेल्या विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला. बक्षीस वितरण उपक्रमात विद्यार्थ्यांना विविध बक्षिसे देण्यात आली. कार्यक्रमाच्या शेवटी मुख्याध्यापक श्री. हावळे सरांनी विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले व शिक्षक दिनाच्या निमित्ताने शिक्षकांच्या कर्तृत्वाचे महत्त्व अधोरेखित केले.

विद्यार्थ्यांनी घेतलेली मेहनत, नियोजन व जबाबदारीची जाणीव पाहून संपूर्ण शिक्षक वर्ग भारावून गेला. शिक्षक दिनाचा हा उपक्रम विद्यार्थ्यांमध्ये नेतृत्व, संयम, जबाबदारी आणि शिक्षकांविषयी आदरभाव निर्माण करणारा ठरला.

महात्मा गांधी आणि लालबहादूर शास्त्री यांना मानवंदना

पार्ले टिळक विद्यालय, मराठी माध्यम, माध्यमिक विभागात २ ऑक्टोबर २०२५ रोजी गांधी जयंती व लालबहादूर शास्त्री जयंतीचा कार्यक्रम मोठ्या उत्साहात साजरा केला गेला.

ध्वनिक्षेपित कार्यक्रमातून विद्यार्थ्यांना गांधीजी व लालबहादूर शास्त्री यांची माहिती सांगण्यात आली. या दोन्ही नेत्यांच्या गुणांचे वर्णन अतिशय सुंदर प्रकारे शाळेतील विद्यार्थ्यांनी केले. लहान गोष्टींद्वारे त्यांच्यातील सद्गुणांचे महत्त्व विद्यार्थ्यांवर बिंबवण्यात आले. सुश्राव्य गाण्यांची साथ लाभलेला ध्वनिक्षेपित कार्यक्रम सर्व विद्यार्थ्यांनी मनापासून ऐकला. कार्यक्रम झाल्यानंतर प्रत्यक्ष महात्मा गांधी व लालबहादूर शास्त्री विद्यार्थ्यांच्या भेटीस आले. शाळेतील चार मुलांनी या दोन महान नेत्यांचा पोशाख धारण करून विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. विद्यार्थ्यांनी उभे राहून मानवंदना तर दिलीच, पण महात्मा गांधी की जय आणि जय जवान जय किसान या घोषणाही उत्स्फूर्तपणे दिल्या. विद्यार्थ्यांना उद्देशून केलेले छोटेखानी भाषण सर्वांना खूपच आवडले. अतिशय साधेपणाने परंतु प्रभावीरित्या हा कार्यक्रम विद्यालयात साजरा करण्यात आला.

मानसिक आरोग्य दिन साजरा

दरवर्षी १० ऑक्टोबर रोजी मानसिक आरोग्य दिन साजरा केला जातो. याच विषयाला प्राधान्य देणारा कार्यक्रम इयत्ता दहावीच्या मुलांसाठी चर्चासत्र, गटचर्चा, नाट्यरूपांतरण व तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन या स्वरूपात पार्ले टिळक विद्यालय, मराठी माध्यम, माध्यमिक विभागात घेण्यात आला.

चांगले मानसिक आरोग्य हे चांगल्या समाज स्वास्थ्यासाठी अत्यंत आवश्यक आहे. आज आपण पाहत आहोत की, सगळीकडेच मानसिक आरोग्य ढासळताना दिसत आहे. शारीरिक आरोग्याची जेवढी जाणीवपूर्वक दखल घेतली जाते, तेवढी मानसिक आरोग्याची घेतली जात नाही. किंबहुना मानसोपचार तज्ज्ञांचा सल्ला घेणे अजूनही समाजात सर्वसंमत नाही. अशा व्यक्तीकडे वेगळ्या नजरेने पाहिले जाते. परंतु मानसिक आरोग्य मिळवणे हा प्रत्येक माणसाचा अधिकार आहे आणि त्यासाठी मदत घेण्यास आपण लाजता कामा नये. हा संदेश विद्यार्थ्यांना देण्यासाठी मानसिक आरोग्य दिन विद्यालयात साजरा करण्यात आला.

विद्यालयातील समुपदेशक माधुरी सावंत व श्रीमती शानबाग यांनी विद्यार्थ्यांना या संदर्भात मार्गदर्शन केले. रोल प्लेच्या माध्यमातून विद्यार्थी मोकळेपणाने व्यक्त झाले. अनेक विषयांवर विद्यार्थ्यांनी मांडलेले विचार ऐकून शाळेचे विद्यार्थी योग्य दिशेने विचार करण्यास समर्थ होत आहेत याची जाणीव सुखावणारी होती. विद्यार्थ्यांच्या मनातील विचारांना प्रगट करण्याची संधी देणारा हा कार्यक्रम भविष्यातील अशा अनेक कार्यक्रमांची नांदी ठरले यात शंका नाही.

वायुसेना : भारताच्या सशस्त्र दलांची हवाई शाखा

भारतीय वायुसेना ही भारताच्या सशस्त्र दलांची हवाई शाखा आहे, जी देशाच्या हवाई संरक्षणाची जबाबदारी पार पाडते. तिची स्थापना ८ ऑक्टोबर १९३२ रोजी 'रॉयल इंडियन एअर फोर्स' म्हणून झाली. स्वातंत्र्यानंतर 'रॉयल' हा शब्द वगळण्यात आला.

सध्या वायुसेनेकडे सुमारे १ लाख ७० हजार जवान आणि १ हजार ५०० पेक्षा जास्त विमाने व हेलिकॉप्टर्स आहेत. सुखोई-३०, राफेल, तेजस, मिराज-

वायुसेना दिन विशेष

२००० ही प्रमुख लढाऊ विमाने आहेत. वायुसेनेचे मुख्यालय नवी दिल्ली येथे असून प्रशासकीय आणि ऑपरेशनल

विभाग एकत्रितपणे सात कमांड्समध्ये विभागले आहेत.

भारतीय वायुसेनेने १९४७ पासून विविध युद्ध व ऑपरेशनमध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे. ऑपरेशन मेघदूत (सियाचीन), ऑपरेशन विजय (कारगिल), बालाकोट एअर स्ट्राईक ही यापैकीच काही उदाहरणे आहेत. ८ ऑक्टोबर रोजी भारतीय वायुसेना दिवस साजरा केला जातो. "अभ्युपगच्छ दीपतम्" हे वायुसेनेचे ब्रीदवाक्य असून वायुसेना देशाच्या सुरक्षेसाठी तत्पर आहे.

नवरात्रीनिमित्त एकलमातांचा केला सन्मान

नवरात्रीच्या दिवसांमध्ये नारीशक्तीची उपासना आणि पूजन केले जाते. मातृत्व हे सुद्धा नारीशक्तीचेच एक महत्त्वाचे रूप आहे. स्वतःच्या मुलांचे संगोपन करण्यासाठी प्रत्येक माता कटीबद्ध असते. मुलांचे संरक्षण करण्यासाठी ती प्रसंगी दुर्गेचे रूपही धारण करते. अशा मातेला तिच्या सहचराची साथ नसेल तर तिचा संघर्ष हा नक्कीच जास्त खडतर होतो. पार्ले टिळक विद्यालय मराठी माध्यम, माध्यमिक विभागातील अशाच एकलमातांचा नवरात्रीच्या दिवसांमध्ये सन्मान करण्याचे, त्यांना थोडीशी मदत करण्याचे शाळेने ठरवले. शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतरांनी एकत्र येऊन काही निधीचे संकलन केले. पोस्ट मास्तर श्रीमती वर्षा इंगोले यांच्या सहकायिनी ही रक्कम पोस्टामध्ये ठेवीच्या स्वरूपात ठेवली गेली. या ठेवीचे सर्टिफिकेट या मातांना देण्यात आले. या एकलमातांना पार्ले टिळक विद्यालयाने थोडासा आर्थिक हातभार लावला. प्रत्येक स्त्रीमध्ये देवतेचे स्वरूप असते आणि तिचा सन्मान केला गेला पाहिजे, तिच्या संघर्षाला थोडी आपणही साथ दिली पाहिजे, असाच संदेश या उपक्रमातून देण्यात आला.

शारीरिक तंदुरुस्तीसाठी राबवला उपक्रम

Making India a sporting and fit Nation या कार्यक्रमांतर्गत पार्ले टिळक विद्यालय माध्यमिक विभाग मराठी माध्यमाच्या एनसीसीच्या विद्यार्थ्यांनी १.२ किलोमीटर धावणे हा उपक्रम पार पाडला.

तेजपाल स्कीम रस्ता क्रमांक दोन व तेजपाल स्कीम रस्ता क्रमांक तीन ते शाळा असा धावण्याचा मार्ग होता. या कार्यक्रमात ५० पेक्षा अधिक एनसीसीच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. भारताला एक सशक्त व खेळांना प्राधान्य देणारे राष्ट्र बनवण्याच्या उद्देशाने

शारीरिकदृष्ट्या तंदुरुस्त व्हावे लागणार आहे, याची जागृती विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण करणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश होता. जीवनशैली चांगली ठेवणे, शारीरिक व्यायामाला प्राधान्य देणे आणि स्वतःच्या शरीराबरोबरच देशाला सुद्धा तंदुरुस्त आणि सक्षम बनवणे अतिशय गरजेचे आहे, हा संदेश या कार्यक्रमाद्वारे देण्यात आला. या कार्यक्रमातून इतर मुलांनी सुद्धा शारीरिकदृष्ट्या सक्षम होण्यासाठी व्यायाम करण्याची, चांगला आहार घेण्याची आवश्यकता असल्याचे अधोरेखित करण्यात आले.

Health care session on Breast Cancer

On October 1, PTVEMS (Primary) organised health care session on "Breast Cancer" for the teachers of Primary and Secondary Section.

Dr Nita Nair (Oncoplastic Breast Surgeon) from Hinduja Hospital

conducted the session and covered topics such as – Breast lump, Breast Pain, Breast infection, and Nipple discharge.

She was accompanied by Mr Ganesh Mahankal and Mr Deepak Kuvlekar.

आपत्कालीन परिस्थिती हाताळण्यावर प्रात्यक्षिकपर मार्गदर्शन

परांजपे विद्यालय माध्यमिक विभागात विद्यार्थ्यांसाठी आपत्कालीन परिस्थितीत सुरक्षिततेची काळजी कशी घ्यावी यावर विशेष मार्गदर्शन आणि प्रात्यक्षिक आयोजित करण्यात आले. या उपक्रमाला विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला.

ही कार्यशाळा सी फायर इंडस्ट्रीज प्रायव्हेट लिमिटेड या संस्थेमार्फत आयोजित करण्यात आली होती. या संस्थेचे अधिकारी विशाल कुमार यांनी शाळेत येऊन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमात इमारतीत आग लागल्यास विद्यार्थ्यांनी कोणत्या पद्धतीने सुरक्षिततेने बाहेर पडावे,

सायरनचे संकेत कसे ओळखावेत, घाबरून न जाता शांतपणे योग्य निर्णय कसा घ्यावा याविषयी सखोल

मार्गदर्शन करण्यात आले. विशाल कुमार यांनी अग्निशमन यंत्र (Fire Extinguisher) कसे वापरायचे

याचे थराक प्रात्यक्षिक दाखवले. विद्यार्थ्यांनी मोठ्या उत्साहाने यामध्ये सहभाग घेतला आणि प्रत्यक्ष अनुभव घेण्याची संधी देखील मिळवली. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनाही प्रशिक्षण देण्यात आले.

या कार्यक्रमाचे आयोजन शाळेचे मुख्याध्यापक श्री. हावके यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले होते. तसेच शाळेच्या क्लार्क सौ. गावकर यांनी या संस्थेच्या कर्मचाऱ्यांशी सतत संपर्क साधून त्यांना शाळेत मार्गदर्शन करण्यास विनंती केली. श्री. हावके सर व सौ. गावकर यांच्या प्रयत्नांमुळे ते प्रात्यक्षिक यशस्वीरित्या पार पडले. "शाळा म्हणजे केवळ अभ्यासाचे

ठिकाण नसून जीवनातील संकटांना कसे सामोरे जायचे हे शिकण्याची ही जागा आहे. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये आपत्कालीन परिस्थितीत संयम राखणे, इतरांना मदत करणे आणि सजगता बाळगणे याबद्दल जागरूकता निर्माण झाली," असे मुख्याध्यापक श्री. हावके यांनी सांगितले.

कार्यक्रमाच्या शेवटी विद्यार्थ्यांनी असे उपयुक्त प्रात्यक्षिक पुन्हा आयोजित करावे अशी इच्छा व्यक्त केली. हा उपक्रम विद्यार्थ्यांमध्ये केवळ सुरक्षिततेची जाणीव निर्माण करणारा नव्हे तर त्यांच्या मनात 'संकटातही धैर्य ठेवावे' ही शिकवण देणारा ठरला.

Ozone Day Awareness

On World Ozone Day (September 16), Grade 5 students of PTV (ICSE), Mayraa Bhogle and Vihaana Gajane took their learning beyond the classroom by reaching out to the school neighbourhood. They interacted with shopkeepers, explaining the importance of the ozone layer, its role in protecting life on Earth, and the dangers posed by human activities, especially the excessive use of plastic.

To reinforce their message, the students distributed cloth bags, paper plates, bowls, and straws. They also handed out posters, encouraging shopkeepers to share the awareness with their customers.

The initiative was met with an encouraging response, as several shops had already adopted eco-friendly alternatives. Efforts like these demonstrate the power of community outreach and show how even young learners can inspire meaningful change.

Protect Ozone Layer, Protect Earth's Future

World Ozone Day is observed every year on September 16 to spread awareness about the importance of the ozone layer and the need to protect it. The ozone layer is a thin shield of gas in the Earth's stratosphere that absorbs most of the harmful ultraviolet (UV) rays of the sun, thus protecting all forms of life on our planet. Without it, humans, animals, and plants would be at serious risk of diseases, skin cancer, and environmental damage.

Ozone Day was celebrated with great enthusiasm in PTVEMS (Primary) to spread awareness about the importance of protecting the ozone layer. Teacher Mrs Komal Yevle delivered an inspiring speech highlighting the vital role of the ozone layer in safeguarding

life on Earth and the urgent need to conserve it. The students of Std. IV also showcased their talent by preparing attractive and informative posters on the theme "Ozone today Oxygen tomorrow", spreading the message through their art.

Finally, Shreyasi Deshpande (Std. IV A), Keyaan Jethwa (Std. IV B), Vedanshu Pawar (Std. IV

B), Vihaan Ambre (Std. IV C), and Samata Vete (Std. IV D) engaged in a lively conversation on how to save the ozone layer and discussed practical precautions we can all take.

The celebration inspired everyone to take small but effective steps to protect the environment for a healthier and safer tomorrow.

When learning Hindi is fun...

Hindi Diwas is celebrated every year on September 14 to mark the adoption of Hindi as one of the official languages of India.

On September 15, PTV ICSE (Primary) conducted a class assembly where students spoke about the

significance of Hindi Diwas. The assembly also featured riddles, a poem, and a quiz.

Grade 2 students learnt swar and vyanjan through fun games like hopscotch and snakes and ladders, making the celebration both meaningful and enjoyable.

"हर शब्द में मिठास है इसकी, संस्कृति की यह परछाई है। भारत की मिट्टी से जन्मी, यह भाषा सबको भाई है।"

१३ सितंबर २०२५ व १५ सितंबर २०२५ को पार्ले टिलक विद्यालय असोसिएशनके अंग्रेजी माध्यम विद्यालय, अंधेरी में 'हिंदी दिवस' बड़े उत्साह के साथ मनाया गया। विद्यालय में आयोजित कार्यक्रम में हिंदी शिक्षिका कुमारी राधिका गुप्ता द्वारा हिंदी भाषा के महत्व व उन्नति तथा हमारी राष्ट्रीय पहचान को संरक्षित करने में हिंदी की भूमिका को भाषण के रूप में दर्शाया गया। उन्होंने बताया कि १४ सितंबर १९४९ को संविधान सभा ने यह निर्णय लिया कि हिंदी केंद्र सरकार की आधिकारिक भाषा होगी। इसी निर्णय के महत्व को प्रतिपादित करने तथा हिंदी को प्रत्येक क्षेत्र में प्रसारित करने के लिए वर्ष १९५३ से पूरे भारत में प्रतिवर्ष १४ सितंबर को 'हिंदी दिवस' के रूप में मनाया जाता है। स्वतंत्रता प्राप्ति के बाद हिंदी को आधिकारिक भाषा के रूप में स्थापित करवाने के लिए काका कालेलकर, हजारी प्रसाद द्विवेदी, सेठ गोविंददास आदि साहित्यकारों के साथ लेकर व्यौहार राजेंद्र सिंह ने अथक प्रयास किए।

कार्यक्रम की शुरुआत श्री व्यौहार राजेंद्र सिंह जी को माल्यार्पण व पुष्पांजलि अर्पित कर की गई जिनका जन्म दिवस १४ सितंबर 'हिंदी दिवस' के रूप में मनाया जाता है। हिंदी दिवस के कार्यक्रम में कक्षा पाँचवी, छठी व सातवीं के विद्यार्थियों ने उत्साह पूर्वक भाग लिया। हिंदी दिवस के उपलक्ष्य में कई कार्यक्रम आयोजित किए गए थे, जिसमें कक्षा सातवीं के विद्यार्थियों द्वारा 'चलित दूर भाषित यंत्र की लत' (Mobile Addiction) तथा 'जल संरक्षण' जैसे विषयों के प्रति जागरूक करने हेतु नुकड़ नाटक प्रस्तुत किए गए। कक्षा छठी के विद्यार्थियों के द्वारा हिंदी के महान रचनाकारों व उपन्यासकारों जैसे मुंशी प्रेमचंद, महादेवी वर्मा तथा मीराबाई की वेशभूषा प्रदर्शनी प्रस्तुत की गई। कक्षा पाँचवी की छात्रा कुमारी शेख दानिया व कक्षा छठी की छात्रा कुमारी ठाकूर पूर्णिमा द्वारा

हिंद की हिंदी है पहचान

हिंदी के सम्मान को दर्शाती कविता प्रस्तुत की गई।

हिंदी दिवस के उपलक्ष्य में विद्यालय के शिक्षक वर्ग के लिए 'संगीत पहेली' एवं हिंदी हस्तलेखन प्रतियोगिता का आयोजन किया गया था। जिनके विजेताओं को प्रमाण पत्र द्वारा सम्मानित किया गया।

संगीत शिक्षक श्री श्रीकृष्ण चव्हाण व कक्षा आठवीं के छात्रों द्वारा हिंदी भाषा के प्रति प्रेम को दर्शाते हुए गीत 'हिंद की हिंदी है पहचान' प्रस्तुत किया गया। इसी के साथ कार्यक्रम का समापन किया गया।

- कुमारी राधिका गुप्ता, हिंदी शिक्षिका,
पा. टि. वि. अ. अंग्रेजी माध्यम विद्यालय, अंधेरी

Interactive Escape Room marks International Day of Democracy

The History Club of PTV ICSE (Secondary) celebrated the International Day of Democracy with an engaging Escape Room challenge.

Students solved a series of exciting puzzles and activities. Students solved challenges on freedom of speech, separation of powers, democracy around the world, and answered riddles and quizzes. Students enthusiastically collaborated to complete the challenges, reinforcing principles of cooperation, equality, and collective decision-making.

The event combined learning with excitement and helped students understand the importance of democratic principles in a creative way.

Marking Non-Violence Day with Thoughtful Podcasts

To commemorate World Non-Violence Day, observed every year on October 2, students of Grade 5 at PTV (ICSE) marked the occasion on October 3 with a podcast activity. The aim was to help children understand that problems can be resolved through patience, dialogue, and

non-violence.

Students were divided into groups and given real-life situations through chits. Each group reflected, discussed, and presented their views in the form of a podcast, exploring the pros and cons of different approaches and concluding with positive, peaceful solutions.

The activity reinforced the values of respect, patience, and peaceful conflict resolution while also enhancing teamwork, critical thinking, and public speaking skills. It was a meaningful way for students to celebrate non-violence and develop into thoughtful, empathetic individuals.

Learning beyond Classrooms

PTV ICSE (Primary) students went on field trips to exciting places in the first week of October.

On October 1, the students of grade I and II of Parle Tilak Vidyalaya (ICSE) visited KidZania, Ghatkopar for an exciting and educational field trip. The young learners enthusiastically explored various professions such as doctors, pilots, firefighters, chefs, and police officers through engaging role-play activities. They also experienced the use of "KidZos," KidZania's currency, which introduced them to the basics of money management. The trip was a perfect blend of fun and learning, helping students build confidence, creativity, teamwork, and problem-solving skills.

On October 3, Grade III and IV students went on an exciting educational trip to SHOTT, NESCO, Goregaon. The visit gave children an opportunity to sharpen their skills in eye-hand coordination, observation, concentration, and attention

through a variety of engaging digital games. Activities like

aiming at a ball, picking toys, driving bikes and cars, and bowling kept them active and enthusiastic. The trip offered valuable hands-on experiences aligned with NEP 2020, promoting play-way and experiential learning. Students not only enjoyed themselves but also developed important cognitive, social, and emotional skills in a joyful environment.

On October 4, Grade V students went on an enriching educational trip. The Sea Life Turtle Story inspired reflection on marine conservation, while activities like the Climbing Frame and Water Play Area built teamwork and introduced scientific concepts of flow and force. Workshops on Hand & Motion and Electricity sparked curiosity with experiments on air pressure, water pressure, and simple circuits. Teachers observed that the exhibits beautifully blended play with learning, leaving students enriched with knowledge, confidence, and joyful memories.

Thank you, grandparents

Observed every year on October 1, the International Day of Older Persons celebrates the contributions of senior citizens and raises awareness about their well-being and dignity. This global observance reminds us to value and respect the wisdom of our elders.

To commemorate the day on October 3, Grade 2 students of PTV (ICSE) participated in a heartwarming art activity honouring the elders in their lives. Children illustrated cherished memories with their grandparents and other older family members — from bedtime stories and festive moments to everyday acts of love and care. The activity fostered creativity while helping students appreciate the invaluable role of elders in nurturing families and society.

Touching lives through Community Outreach

In a heartwarming display of empathy and kindness, Grade 10 girls and boys of PTV (ICSE) embarked on separate community outreach initiatives, spreading joy and making a positive impact on the lives of others.

The Grade 10 girls visited a local girls' orphanage run by Society of the Helpers of Mary where they interacted with the residents, played games, and shared laughter. This visit not only brought smiles to the faces of the orphanage's residents but also taught our students the value of compassion, understanding, and social responsibility.

Meanwhile, the Grade 10 boys visited a nearby old age home, where they spent quality time with the elderly residents, listening to their stories and sharing experiences. This visit helped bridge the intergenerational gap and reminded our students of the importance of respecting and caring for our elderly.

Both visits were a resounding success, showcasing the students' ability to connect with others, empathise with their struggles, and make a difference in their lives. These experiences will undoubtedly shape our students into compassionate and socially responsible individuals.

Shoreline Savers: A Successful Beach Cleanup Campaign

PTVa's EMS, Andheri, participated in a cleanup campaign at Juhu Beach, organised by the West Mumbai Suburban Bharat Scouts & Guides District Association on September 7. The event saw enthusiastic participation from students and Unit Leaders of 9 different schools. A team of 40 student volunteers from PTVA's EMS led by Guide Captain Tr. Radhika Gupta, Flock Leader Tr. Kajal Bhise and PE Teacher Shri Akshay Dighe contributed significantly to the

programme.

The event was graced by notable personalities, including Social Activist Mrs Amruta Fadnavis, MLA Shri Amit Satam, Police Commissioner Shri

Deven Bharti, Municipal Commissioner Shri Bhushan Gagrani, and actor Shri Akshay Kumar.

The students collected and disposed of a substantial amount of

trash, making the beach area cleaner and safer for visitors. The student volunteers received appreciation for their responsible contribution to environment conservation and

community service, along with participation certificates from the organisers.

- Ms Radhika Gupta, Guide Captain, PTVA's EMS, Andheri

PTVA's EMS, Andheri brings Poetry to Life...

The Literature Club of PTVA's EMS, Andheri hosted a Poem Recitation with Props Competition for students. The event aimed to enhance public speaking skills, creativity, and emotional expression through poetry.

Students across the Grades I to IX participated enthusiastically, showcasing their poetic talents. Poems covered various themes, including nature, social issues, and patriotism. Creative use of props added a visual dimension to the recitations, making them engaging and impactful.

The performances were evaluated on the basis of diction, expression, props, and overall impact. Grade wise winners were given certificates and prizes. The competition fostered confidence among participants.

The Poem Recitation with Props Competition was a resounding success, encouraging students to explore the world of poetry and self-expression. The school extended special thanks to the parents for crafting innovative, handmade props with love and care, perfectly complementing the theme.

Step Out, Breathe Free – Go Car-Free!

On Car-free Day, PTVEMS (Primary)

took a step towards promoting sustainability and healthier lifestyles by encouraging all students and staff to avoid private vehicles for their commute.

Teachers Olivia Falcao, Eshwari Jagtap, and Priyanka Kulkarni along with few students of Std. III and IV had an interactive session where they shared their experiences and how they celebrated Car-free Day by walking, using public transport, and cycling.

Teachers and staff also participated, setting a great example for students. Special assemblies and classroom discussions highlighted the importance of reducing carbon emissions, staying physically active, and being environmentally responsible.

PTVEMS (Primary) celebrated Grandparents' Day with great enthusiasm and warmth. The event aimed at honouring grandparents for their unconditional love, guidance, and invaluable role in shaping family values.

The programme began with a traditional welcome of grandparents with tika, attar, flowers, and greeting cards prepared by the students. The atmosphere was filled with devotion as the celebration started with Deep Prajwalan followed by a welcome speech by the Principal. The soulful Ishtavan added a divine touch to the beginning of the event.

The cultural presentations by students and parents highlighted the strong bond between generations. Students performed a welcome dance

Bridging the Generation Gap

and a thought-provoking skit on Bridging the Generation Gap. A unique presentation, 'Sanskriti and Samskar'- The Gift of Grandparent Ratnakar Khare to Grandson Arnesh Khare,

beautifully showcased the values passed down through generations. Teacher Ms Kamakshi Kulkarni presented a lively monoacting performance, while the PTA mesmerised the audience with a

vibrant dance item "Retro to Metro."

A special highlight of the day was the session "आधारवट - कुटुंब सुखवर्धन" conducted by Manashakti Research Kendra, Lonavala. The talk guided grandparents on how to make their experiences useful for grandchildren, understand child psychology, manage physical and mental stress, and utilize time effectively.

The event concluded with a heartfelt Vote of Thanks followed by Pasaydan. Alongside the programme, a book and activity exhibition was organised, featuring brain-booster activities, experimental materials, and a rich collection of literature for both children and grandparents.

-Ms Bhavika Kulkarni, Class Teacher (Std. III C), PTVEMS

PTVEMS (Primary)

Teachers' Day filled with joy and gratitude

Teachers' Day was celebrated with great enthusiasm and heartfelt gratitude in PTVA schools.

A special assembly was organised by the students of PTVEMS (Secondary). It was conducted by Aayush Hase (Std. X C) and Sanika Mahade (Std. X D). The programme commenced with Headmistress Mrs Smita Biwalkar offering a garland to the portrait of Dr Sarvapalli Radhakrishnan. Taking on the roles of student Headmistress and Headmaster, Sanika Mahade and Aayush Hase led the proceedings. A melodious song was rendered by Madhura Mashankar (Std. X D), after which the student-teachers took over the classrooms, giving their teachers a much-deserved break. PTA organised a cultural programme for the teachers. Hosted by Mr Ganesh Shetye, PTA representative of Std. VII C, the event began with a graceful dance by Swara Joshi (Std. X A). This was followed by a patriotic group song presented by the junior students. Madhura once again captivated the audience with a soulful bhajan, **बाजे मुरलिया**, accompanied beautifully by Tejomay Oke on Keyboard and Nishad Wagle on Tabla. Nishad further showcased his talent with a Solo Tabla recital. A powerful dance performance by Ojasvi Limaye (Std. X C), based on the life of Chhatrapati Shivaji Maharaj, left the audience spellbound. The celebrations concluded with snacks and tokens of love thoughtfully arranged by the PTA.

PTVEMS (Secondary)

PTVEMS (Secondary)

Kashalkar beautifully highlighted the importance of teachers in guiding young minds and nurturing their future. The students expressed their love and gratitude in a very special way by presenting flowers, greeting cards, and pens to their teachers. To add a joyful twist, the children also took on the roles of teachers, Principal, and Supervisor, making the day fun-filled and memorable. The celebration further included the Certificate Distribution Ceremony for the winners of the Shloka Recitation Competition, encouraging students to showcase their talent and stay connected with tradition. To make the day even more delightful, the PTA members arranged a wonderful cake and organised fun games for the teachers, creating laughter and

Finally, Mrs Nita Bannavali delivered the Vote of Thanks on behalf of the school.

At PTVEMS (Primary),

the programme too began with the garlanding of Dr Sarvepalli Radhakrishnan's frame. A touching speech by teacher Mrs Manashri

Boomerangs take flight on Engineer's Day

The Science Club of PTVA ICSE (Secondary) celebrated Engineer's Day with a thrilling Boomerang-Making Activity on September 16.

Students enthusiastically participated, showcasing their scientific temper, creativity, problem-solving skills, and psychomotor abilities.

As they designed and tested their boomerangs, students applied the principles of aerodynamics and angles to improve performance.

Although not all boomerangs returned as expected, the students' curiosity and perseverance shone through as they continuously modified their designs.

Some students even explained the scientific principles behind the boomerang's flight, demonstrating a deep understanding of the subject. This hands-on activity provided a valuable learning experience, allowing students to transform abstract ideas into practical models and showcase their innovative side.

Spreading kindness and harmony on International Peace Day

Robert Fulghum said, "Peace is not something you wish for, it's something you make, something you do, something you are and something you give away."

On the occasion of 'International Peace Day' (September 21), students of Std. III of PTVEEMS made a cutout on the symbol of peace (dove) by writing two sentences on "sharing kindness and peace." Gaurang Shisode (Std. III A) took the pledge on peace. Some cutouts were displayed on the display boards. Teacher Ms Fanny Pereira gave a speech on the topic by stating the

importance and necessity of peace in today's disturbed world.

Teachers of all the divisions displayed the cutouts on the display boards by elaborating

the importance to the students in their respective classes. Students were briefed on how to maintain peace and harmony in their family, school and among their neighbours as well.

हिंदी हमारी शान, राष्ट्र की पहचान

भाषा यह विचारों और भावनाओं को प्रस्तुत करने का एक प्रमुख माध्यम है। भारत एक बहुभाषी देश है, जहाँ विभिन्न भाषाएँ और बोलियाँ बोलनेवाले लोग साथ रहते हैं।

भारत के संविधान सभा ने 14 सितंबर 1949 के दिन हिंदी भाषा को भारत की राजभाषा और देवनागरी को उसकी लिपि के रूप में स्वीकार किया इसलिए प्रत्येक वर्ष 14 सितंबर यह दिन हिंदी दिवस के रूप में मनाया जाता है। यह दिन हिंदी भाषा को बढ़ावा देने, भारतीय संस्कृति और भाषाई एकता को बनाए रखने के लिए समर्पित है। पंडित दीनदयाल उपाध्याय जी ने कहा था, हिंदी हमारे राष्ट्र की अभिव्यक्ति का सरलतम स्रोत है।

हिंदी दिवस के अवसर पर शिक्षा संस्थानों, सरकारी तथा गैर-सरकारी संगठनों और अन्य कई स्थानों पर विभिन्न प्रकार के कार्यक्रमों का आयोजन किया जाता है, जिनके जरिए लोगों को हिंदी भाषा का महत्व बताया जाता है। बैंक, रेल, खाद्य निगम आदि अनेक क्षेत्रों में हिंदी भाषा का अधिक उपयोग किया जाता है ताकि उनके द्वारा किए जाने वाले प्रचार-प्रसार को अधिक से अधिक लोग समझ सकें।

साहित्य, कला की सारी विधाओं जैसे कविता, कहानी, उपन्यास, निबंध, संस्मरण, गद्य आदि में साहित्यकारों द्वारा रचित रचनाएँ जैसे तुलसीदास जी की रामचरितमानस, सूरदास जी का सूरसागर, मीरा जी की रचनाएँ, मुंशी प्रेमचंद जी की कहानियाँ उपन्यास, नाटक आदि अजरामर रचनाएँ उनके मानसरोवर भाग एक और दो में संकलित हैं।

संत कबीर जी के सबद, दोहे, उलटबासियाँ आदि का संकलन बीजक में मिलता है। इनके अलावा विविध विधाओं का अथाह भंडार भी दिखाई देता है। इससे ज्ञात होता है कि हिंदी का क्षेत्र कितना विस्तृत और व्यापक है।

**इसलिए कहा गया है -
तुलसी, मीरा, सूर, कबीर
एक तूणीर में चारों तीर**

दुनिया में सबसे अधिक बोली जाने वाली भाषाओं में से हिंदी यह तीसरी ऐसी भाषा है जो सबसे अधिक बोली जाती है।

आज जहाँ आम जनता बॉलीवुड फिल्मों से इतनी प्रभावित है, वही हिंदी की लोकप्रियता को बढ़ाने में बॉलीवुड का भी सबसे बड़ा योगदान रहा है। हिंदी फिल्मों दुनिया भर में प्रसिद्ध हैं।

इस प्रकार साहित्य, कला, मनोरंजन आदि अनेक क्षेत्रों में हिंदी भाषा का प्रभाव दिखाई देता है।

हिंदी केवल एक भाषा नहीं बल्कि हमारी संस्कृति, परंपरा और पहचान का प्रतीक है। यह एक ऐसा धागा है जो उत्तर से दक्षिण और पूरब से पश्चिम तक, पूरे देश को जोड़ता है।

हम सब का कर्तव्य है कि हम हिंदी का आदर करें, इसे शुद्ध हिंदी में बोलने, पढ़ने, लिखने में अभिमान महसूस करें।

शुद्ध हिंदी भाषा सीखने के लिए आधुनिक ऑप्स जैसे डुओलिंगो, ड्रॉप्स, रॉकेट हिंदी इनका उपयोग कर, हिंदी भाषा पर प्रभुत्व प्राप्त करें। उपशीर्षक(सबटाइटल) के साथ अगर हिंदी कार्यक्रम देखें, हिंदी में बात करने का प्रयास करें तो आपको इस भाषा को समझने और इसके व्याकरण से परिचित होने में और भी मदद मिलेगी।

**अंत में, मैं यही कहना चाहूँगी
हिंदी हमारी शान है,
राष्ट्र की पहचान है।**

आइए, हम सब मिलकर हिंदी को आगे बढ़ाएँ और इसे विश्व पटल पर और अधिक ऊँचाई तक ले जाएँ।

**सीधी सादी प्यारी हिंदी
भारत माँ की प्यारी बंदी।
जय हिंद!**

-श्रीमती मधुरा दबीर, शिक्षिका,
PTVEEMS (Secondary)

दशवर्षी १४ सितंबर हा दिवस देशभर हिंदी दिवस म्हणून साजरा केला जातो. यानिमित्ताने पार्ले टिळक विद्यालय, मराठी माध्यम माध्यमिक विभागात हिंदी दिवसाचे महत्त्व सांगणारा ध्वनिकेपित कार्यक्रम सातवीच्या विद्यार्थ्यांनी सादर केला.

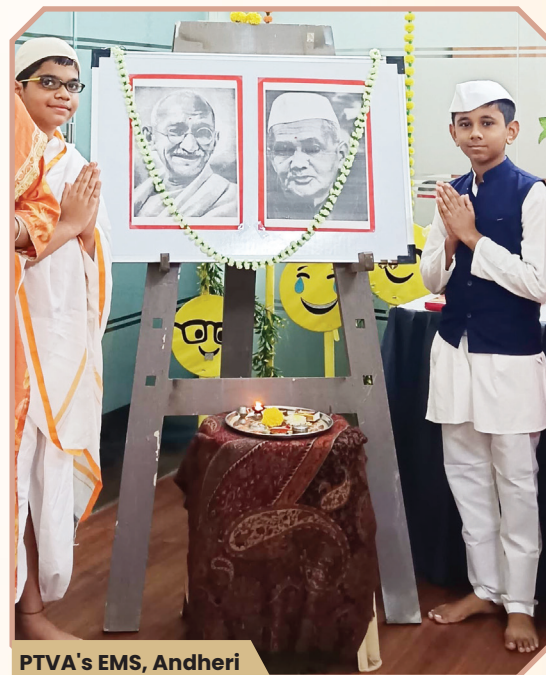
१४ सितंबर १९४९ रोजी भारतीय संविधान सभेने हिंदी भाषेला अधिकृत भाषा म्हणून स्वीकारण्यास मान्यता दिली. भाषिक एकतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी तसेच भारतीय संस्कृती व परंपरेविषयी आदर दर्शवण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. हिंदी दिवस सांस्कृतिक व ऐतिहासिक मूल्य अधोरेखित करण्याचा सुद्धा दिवस आहे. राष्ट्रीय अभिमान वाढवण्यासाठी हिंदीच्या वापराला चालना देणे महत्वाचे आहे, असा विचार या कार्यक्रमातून व्यक्त करण्यात आला.

हिंदी दिवस साजरा

PTVEMS (Primary)

PTVA's EMS, Andheri

Honouring Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri

The birth anniversaries of Mahatma Gandhi and Lal Bahadur Shastri were celebrated in PTVA Schools with patriotic fervour.

PTVEMS (Primary) students from Std. IV dressed up as Gandhi (Dhanvin Prajapati) and Lal Bahadur Shastri (Yashil Prajapati), adding charm to the occasion. Std. I and II students actively participated by colouring pictures of both leaders, while Std. III students prepared beautiful posters on Swachh Bharat Abhiyan. Std. IV students made creative Gandhi spectacles using chart paper. Prizes were given to the winners of Story Telling Competition held on this occasion. A rally was also carried out to spread the message of Swachh Bharat Abhiyan, encouraging cleanliness and responsibility in society. To conclude the programme, teacher Mrs Manashri Kashalkar delivered a motivating speech on the life and principles of the two main pillars of India. The celebration was meaningful and helped students learn the importance of cleanliness for our health and our nation.

At PTVEMS (Secondary), the programme began with Headmistress Mrs Smita Biwalkar garlanding the portraits of both leaders and offering a floral tribute to their memory. After this, teacher, Ms Khushi Kapadia addressed the students. She spoke warmly about Gandhiji's belief in truth and non-violence and his leadership in the freedom struggle, as well as Shastri ji's humility, integrity, and his immortal slogan "Jai Jawan, Jai Kisan." This was followed by a soulful rendition of the song 'Sabarmati Ke Sant Tune Kar Diya Kamaal.' The performance was presented by Aradhya Amkar (Std. V B), Tejaswi Oke (Std. V B), Spruha Mandre (Std. VI A), Aashray Kudtarkar (Std. VI B), Parth

PTVEMS (Secondary)

Dagwale (Std. VI C), Siddhi Walapkar (Std. VII A), Abhidnya Pednekar (Std. VII A), Pranav Kudav (Std. VII B), Saanvi Gurav (Std. VII D), and Manaswi Kumbhar (Std. VII D). They were accompanied by Saanvi Phatak (Std. VIII C) on Harmonium, Rudra Sawant (Std. V A) on Tabla, and Aradhya Amkar (Std. V B) on Khanjiri. The students were trained by teacher, Vrushali Virkar. The performance created a patriotic atmosphere and was deeply appreciated by everyone present.

Likewise, at PTVA's EMS, Andheri, a special assembly was arranged which began by offering

floral tribute to Mahatma Gandhiji and Lal Bahadur Shastriji. Swaraj Jadhav and Shlok Karande (both of grade VII) portrayed the values and principles of the leaders through their role plays as Gandhiji and Shastriji respectively. A speech on the occasion by the programme in charge teacher Mrs Preshell D'Souza highlighted Gandhiji and Shastriji's contributions to India's freedom struggle. As a tribute to Gandhiji's vision of a clean India, Nivida Mondkar (grade VIII) appealed the students to maintain cleaner surroundings. The school also launched E-waste collection drive on this occasion.

Spirit of Navratri and Dussehra spells the victory of good over evil

PTV schools rang in grand celebrations of Navratri and Dussehra in their respective school campus.

At PTVEMS (Secondary), Class Teacher of Std. X D, Mrs Komal Jani delivered a speech on the significance of Navratri. She explained that the festival, meaning 'nine nights', is dedicated to the worship of Shakti, the divine feminine power. The story of Maa Durga's victory over Mahishasura and Lord Ram's triumph over Ravana was shared, symbolising the eternal victory of good over evil. The teacher also highlighted how Navratri is celebrated across India through Ghat Sthapana, garba, dandiya, and Durga Puja. She concluded by inspiring students to follow the values of discipline, self-control, dedication, and unity. Charts depicting the festival added meaning to the session.

Likewise, PTVEMS (Primary) campus echoed with devotion, colours, and joy as it celebrated the divine spirit of Navratri and Dussehra together. The day began with a soulful Aarti of Maa Durga, filling the atmosphere with positive vibrations and the blessings of Shakti. Students then brought to life the legendary tale of Mahishasura Mardini — a reminder that arrogance and ego always fall before truth and courage. The celebration carried forward with reflections on the festival of Dussehra (Vijayadashami), beautifully highlighting the victory of Lord Rama over Ravana and Goddess Durga over Mahishasura. Later, the stage was lit up with energetic Garba performances. Soon, the celebration spread to everyone as teachers and students joined hands in a grand circle of joy, unity, and dance. The festive gathering concluded with the messages - The Durga within each of us is strong, wise, and unstoppable, Let's walk the path of truth, courage, and devotion, and Let's dance through life with joy and gratitude.

Similarly, PTV ICSE (Secondary) celebrated Dussehra with great enthusiasm on October 1. A mass assembly was conducted, featuring songs and a value-based skit that delivered the powerful

PTV's EMS, Andheri

message of conquering the evil within ourselves. The celebration was further enriched by an inspiring motivational speech, highlighting the importance of self-improvement and resilience.

At PTV ICSE (Primary), the students of Grade 1 to 3 celebrated Dussehra on October 6 through a mass assembly. The programme began with the serene recitation of a shloka dedicated to Goddess Saraswati, the goddess of learning and arts. Students delivered an

insightful speech and performed a thought-provoking skit that conveyed how negative habits can lead to one's downfall, but by replacing them with positive qualities, life can become happier and more fulfilling. The celebration concluded with an energetic dance performance that highlighted the spirit of Dussehra, reminding everyone that goodness and positivity always triumph over negativity.

The nine-day festival, dedicated to the worship of

Goddess Durga, Lakshmi, and Saraswati, at PTV's EMS, Andheri, was marked by various rituals and cultural events arranged by programme in charge Mrs Suchitra More who highlighted the cultural significance of Navratri celebrations across the country through her speech. The highlight of the celebration was the Saraswati Puja, where students and teachers gathered to worship the Goddess of Knowledge. The puja was conducted with traditional rituals, including the offering of flowers, sweets, and prayers. Mrs Charita Kulkarni was the in-charge teacher for this programme who emphasised the importance of knowledge, art, and culture in our lives through her speech. Students participated in various cultural events, such as music, dance, and role play showcasing their talents and creativity. The school premises were beautifully decorated for the occasion which created a festive atmosphere.

PTVEMS (Primary)

PTVEMS (Secondary)

2 teams from PTVEMS (Secondary) qualify for INCA Map Quiz zonals

Indian National Cartographic Association organises INCA MAP QUIZ every year. This year, in the Mumbai division, a total 112 teams from 12 schools participated in the

preliminary round. Out of which only five teams have qualified for the next round. Among those five qualified teams, two teams were from PTVEMS (Secondary). They were

guided by teacher, Mrs Kalpana Ved. The teams appeared for the zonal round on September 14. The results for the same are awaited. Team 1: Tejomay Oke (Std. X B), Gaurang

Pandloskar (Std. X D), and Rutwik Sawant (Std. X C)

Team 2: Anuj Mapuskar (Std. X B), Mitansh Surve (Std. X C), and Aarav Mahajan (Std. X C)

Shlok shines at Pickleball

Shlok Bayes (Std. X B), a student of PTVEMS (Secondary) has been selected for the 9th National Pickleball Championship to be held in Jammu. Shlok is a dedicated pickleball player who has been achieving remarkable milestones in the sport over the past three years. Despite challenges and setbacks, his determination and passion have always shone through. His commitment to the game was rewarded with the honour of representing India at the international level in Vietnam. Earlier this year, he secured a gold medal in the Under-16 Doubles category and a silver medal in the Under-16 Singles category at the 4th Maharashtra State Tournament.

Karate Kids

Students of PTVEMS (Secondary), Kavya Gholam and Bhagya Gholam won laurels at the Japan Open International Karate Championship 2025 that was held at the Narita Sports Centre on September 14 and 15. The competition saw

participation from 25 countries. Winning a medal in a karate championship in a country like Japan is considered a formidable achievement. Together, Kavya and Bhagya secured a total of six medals — 1 Gold, 3 Silver, and 2 Bronze.

नाट्यवाचन स्पर्धेत श्रीमती अन्वया काणे प्रथम

बृहन्मुंबई निम्नस्तर मराठी शिक्षक संघटनेतर्फे शनिवार दिनांक १३ सप्टेंबर रोजी दादर येथे आयोजित करण्यात आलेल्या आंतरशालेय नाट्यवाचन स्पर्धेत पार्ले टिळक विद्यालय इंग्रजी माध्यम शाळेच्या मराठी विषय शिक्षिका श्रीमती अन्वया अविनाश काणे यांना प्रथम पारितोषिक मिळाले. वि. वा. शिरवाडकर लिखित 'दुसरा पेशवा' या नाटकातील प्रवेशाचे अभिवाचन त्यांनी या स्पर्धेत केले. शिरवाडकरांच्या लेखनातील 'विनोदबुद्धी' या काहीशा अपरिचित पैलूचे दर्शन घडवणाऱ्या या नाट्यप्रवेशाचे अन्वया काणे यांनी केलेले उत्कृष्ट अभिवाचन परीक्षकांच्या आणि रसिकांच्या कौतुकास पात्र ठरले.

Awards Galore at India Week Competition

Every year, during the month of August, PTVA's Sathaye College (Autonomous)'s Department of Ancient Indian Culture & Archaeology organises India Week to pay tribute to the diverse and vibrant culture of India. This year's competitions saw participation from 20+ schools stretching from Bandra to Borivali, with over 100 stories and 300 posters submitted on themes such as India and its Art, Culture, Warli, Tribal Stories, Heritage Sites of Mumbai and Mythical Inspirations.

The programme began with a warm welcome followed by an insightful talk by Mr Shardul Bajkar, the Chief Guest, a noted naturalist, public speaker, and publisher, who shared his knowledge on the evolution

of plants and his research in the field. His enriching address inspired the young students and highlighted the importance of linking science with

culture. The function was graced by Mrs Radha Sabnis, Head of the Archaeology Department and Mrs Anuradha Ramjoshi, Vice Principal

of Sathaye College, who expressed gratitude to the Chief Guest after his address. A special mention and thanks were also offered to the panel of judges for their valuable role in assessing the large number of entries.

The event then moved into the much-awaited prize distribution ceremony. Among the proud winners were students of PTVEMS (Secondary), who brought laurels to the school with their outstanding performance. Tanashree Patil (Std. VI) and Bhakti Mayekar (Std. X) won the first and consolation prizes, respectively, in Poster Making Competition, and Shrisha Pawar (Std. VII) and Alisha Ovalekar (Std. X) bagged the second and fourth prizes, respectively in Story Writing Competition.

Aadiraj Bramhanathkar aces at DSO Lawn Tennis

Aadiraj Bramhanathkar (Grade 10) from PTV (ICSE) clinched 2nd Place in the DSO Lawn Tennis Tournament (Under-17 Boys category). This impressive feat has earned him a spot at the Division Level.

Payal Parekh triumphs at CISCE Regional and National Karate Championship

Payal Parekh (Grade 8) from PTV (ICSE) secured a Gold Medal at the CISCE Regional Karate Championship 2025-26 (Maharashtra Region), held at Dr. Mar Theophilus School, Pune, on September 4. She excelled in the Girls U/14, 46-50 kg weight category and has qualified for the National Level.

At the national level too (CISCE National Karate Championship 2025-26), Payal won a Gold Medal in the Girls Under-14, 46-50 kg Weight Category. The competition was held at Indian Public School, Bengaluru, Karnataka. She also qualified for the prestigious School Games Federation of India (SGFI) Karate Championship.

All-round brilliance at Sahshaley Competition

The Sahshaley Competitions 2025 were organised by the Education Department in K.P./East Ward.

In the Sahshaley Elocution Competition (Teachers' Category), PTVEMS (Secondary) teacher Mrs Kavita Kapoor, for the second consecutive year, won the first prize and once again made the school proud by securing the second place at the District Level. In Monoacting, teacher Dr Vidnyapana Gokarnakar received the third prize.

The students of PTVEMS (Secondary) too won laurels in the competition. Sharvari Agre (Std. IX B) secured the third prize in Drawing and Tanish Keluskar (Std. VIII A) won the second prize in Instrumental Music, performing on Pakhvaj.

The school also clinched the first prize at the Rajya Vidnyan Shikshan Sanstha (SCERT)-organised Zonal Level Vidnyan Natyotsav on September 15. All six wards performed at Sayli

International School, Borivali. The school's science drama was based on the life sketch of Dr Kamala Bhagvat, the Indian scientist who received the first Ph.D. in Chemistry. This Marathi drama was scripted by teacher Dr Vidnyapana Gokarnakar, and directed by Hrishikesh Desai. Participants

included Aashni Kadam (Std. IX B), Purva Salunkhe (Std. IX B), Aditya Talekar (Std. IX B), Om Bendre (Std. IX B), Sharvari Agre (Std. IX B), Parth Phadke (Std. IX D), and Nidhi More (Std. IX C). Singers Dhaval Mandavkar (Std. IX B), Mishti Shetye (Std. IX B), Swara Kurtadkar (Std. IX C), and

teacher Ms Diksha Waroshe were accompanied by Shreyan Gaonkar (Std. IX B) on Tabla, Divyam Rane (Std. IX B) on Ghungroo, and teacher Dr Vidnyapana on Harmonium. The school has qualified for the next level, which will be performed at Nehru Science Centre.

पार्ले टिळक विद्यालय मराठी माध्यमाच्या माध्यमिक विभागातील विद्यार्थी व शिक्षकांनी अनेक स्पर्धांमध्ये भाग घेऊन स्वतःच्या गुणांचे प्रदर्शन केले व बक्षिसांची बिदागी सुद्धा मिळवली.

"विज्ञान प्रदर्शन २०२५-२६" या सहशालेय उपक्रमांतर्गत इयत्ता नववीतील विद्यार्थिनी दिशा परब हिने वक्तृत्व स्पर्धेत सहभाग घेतला. या स्पर्धेत तिला तिसऱ्या क्रमांकाचे बक्षिस मिळाले.

उधळण गुणांची, लयलूट बक्षीसांची

शिक्षक गटात विद्यालयातील शिक्षिका गेशना चराटकर यांनी वक्तृत्व स्पर्धेत सहभाग घेतला आणि दुसऱ्या क्रमांकाचे बक्षिस पटकावले.

भारत विकास परिषदेतर्फे "राष्ट्रीय समूहगीत व लोकगीत गायन स्पर्धा" आयोजित करण्यात आली होती. या स्पर्धेत विद्यालयाच्या

विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. त्यांना विद्यालयातील संगीत शिक्षिका वंदना कुलकर्णी बाई यांनी मार्गदर्शन केले होते. या स्पर्धेत शाळेचा तिसरा क्रमांक आला असून शाळेला चषक सुद्धा मिळाले आहे.

पार्ले टिळक विद्यालय असोसिएशनच्या

साठे कॉलेजेने पुरातत्व विभागातर्फे पोस्टर बनवणे व कथालेखन या स्पर्धांचे आयोजन केले होते. या स्पर्धेत कथालेखनात लहान गटात आपल्या शाळेतील विद्यार्थी अथर्व निंबाळकर याने प्रथम पारितोषिक पटकावले तर प्रिया पवार या विद्यार्थिनीने द्वितीय पारितोषिक पटकावले. मोठ्या गटात आयुष्य कदम हिला प्रथम क्रमांक, आकांक्षा चव्हाण हिला द्वितीय क्रमांक तर नेहा मोरे हिला तृतीय क्रमांक मिळाला.

Arin Bhatavadekar sparkles at Taluka Level Chess Tourney

Arin Bhatavadekar (Grade 7) represented PTV (ICSE) at the DSO Andheri Taluka Chess Tournament held at Versova Children's Welfare School, Versova, Andheri (West) on September 15. Among the top 5 qualifiers for the District Level, Arin secured 4th Position in the tournament, showcasing his strategic skills and sharp thinking.

PTV (ICSE) wins Maharashtra School Merit Award 2025

PTV (ICSE) has been honoured with the prestigious MAHARASHTRA SCHOOL MERIT AWARD, ranking 8th in Maharashtra from the previous year's 12th place and 7th in Mumbai from last year's 8th place in the 'Top 20 ICSE Schools'

category, as per the Education Today survey. The rankings were determined through a comprehensive process that included multiple survey submissions, jury evaluations, and a detailed analysis by the Education Today team, along with parent votes.

Star quizzers of Bharat Ko Jano competition are...

Grade 8, 9 and 10 students of PTV (ICSE) showed exemplary performance at the Bharat Ko Jaano Quiz Competition organised by

the Bharat Vikas Parishad, Vile Parle Branch on September 21.

From the senior team, Evaansh Apte (Grade 9)

and Rushi Bidikar (Grade 10) bagged the third place. From the Junior team, Vallari Tawde (Grade 8) and Saanavi Shirke (Grade 8) won the Second place.

Teaching, creative writing, they can do it all

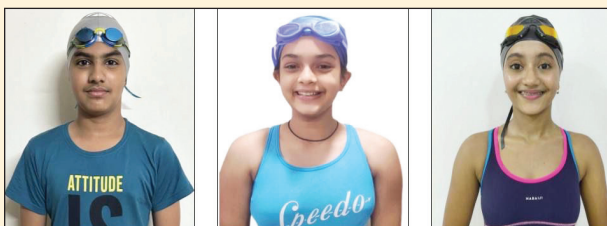
PTVEMS (Secondary)'s Headmistress Mrs Smita Biwalkar, and teachers Mrs Vinitha Nair, Mrs Anuradha Phatak Mrs Kalpana Ved, and Dr Vidnyapana Gokarnakar demonstrated creativity, dedication, and a passion for expression at the Creative Writing Awards 2025, a prestigious national event organised by the EECL, which witnessed all-India participation with over 270

teachers showcasing their literary skills.

The final round was held on September 28 at NL Dalmia School, Mira Road. The school proudly secured the first prize in the 'Best Group Schools Category.' Besides, Mrs Biwalkar won the 'Best Convergent Writer' award, Mrs Ved bagged the First Runner-up in 'Rising Star' category, and Mrs Nair secured the Second Runner-up in 'Best Creative Writer Designer' category.

Splashing Success

Aniruddh Khadilkar
Grade IX - A

Aarvi Sankhe
Grade IX - A

Kuhu Shinde
Grade VII - C

PTV (ICSE) celebrated the remarkable achievements of its talented swimmers at the DSO Taluka Level Swimming Competition held in September 2025 at Prabodhankar Thackeray Swimming Pool.

Aniruddh Khadilkar (Grade 9) secured Third Place in the Boys Under-17, 100m Backstroke. Aarvi Sankhe (Grade 9) won Second Place in the Girls Under-17, 100m Freestyle and qualified for the Zonal Level. Kuhu Shinde (Grade 7) claimed First Place in the Girls Under-14, 100m Butterfly and qualified for the Zonal Level.

And the Ideal Teacher award goes to...

Mr Sachin Savitra Sitaram Pisal was recognised with the State Level Ideal Teacher Award 2025 by Be the Change Foundation, Shirdi, Maharashtra. His dedication, hard work, and inspirational contributions to students' all-round development earned him this prestigious recognition.

Double Delight

Two teachers from PTV (ICSE) brought laurels to the school at the Creative Writing Awards 2025. Miss Kanan Poyekar, Cultural Head, Secondary section won the First Runner-Up place in the Best Divergent Writer category, showcased exceptional writing skills and creativity, securing a well-deserved spot.

Mrs Arunima Dave, Supervisor, Primary section bagged the Second Runner-Up in the Best Ethical Writer category, demonstrating outstanding writing abilities and a commitment to exploring important themes.

Fencing Felicitations!

Laavanya Pradhan (Grade 9) from PTV (ICSE) secured 3rd Position in the Épée event (U/17 category) at the District Level Fencing Competition 2025-26 held at Nalanda School, Gorai, Borivali, Mumbai on September 13. Laavanya's remarkable performance has earned him a spot at the Division Level.

Meet the Quiz Wizards

Students of PTV (ICSE), Rutva Nadkarni, Arya Sohoni, and Neil Pradhan earned a Consolation Prize, proudly finishing among the top 4 schools from the 97 schools that participated in the Rotary Club of Powai's Quiz Competition. Their dedication, teamwork, and quick thinking truly shone through in the semifinals and finals held on September 21.

Rising Notes...Harmony of Talent...

Students of PTVA's EMS, Andheri bagged the Third Prize among the total of 23 participating schools in the KP/East Ward level Sahshaley Group Singing Competition, organised by the Department of Education, on September 12.

Nidhi Khamkar (Std. VIII A), Arpita Mahanti (Std. VIII A), Trisha Lambe (Std. VIII A), Arnab Joshi (Std. VIII A), Durgesh

Gangarkar (Std. VIII A), Durvesh Shinde (Std. VI B), and Durva Mane (Std. VI B) were part of the winning team.

The school extended special appreciation to Harsh Shetkar (Std. VIII A), who accompanied the singers on Tabla and Music teacher Shri Shreekrishna Chavan, who guided the students through their preparation and accompanied them on Harmonium.

सफर रायगड

3 न्हाळ्याच्या सुट्टीत एके दिवशी भल्या पहाटे गाडीने प्रवास करून आम्ही सकाळीच रायगड किल्ल्याच्या पायथ्याशी पोहोचलो. किल्ला सर करण्याच्या जोशात आम्ही रायगडाच्या पायथ्या चढू लागलो. आजुबाजूची हिरवळ, डोंगर, दऱ्या, निरनिराळ्या प्रकारची झाडे पाहत धामाधूम होऊन धापा टाकत आम्ही कसेबसे किल्ल्यावर पोहोचलो.

प्रथम होळीचा माळ, बाजारपेठ पाहत छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या समाधी स्थळापर्यंत आलो. समोरच महाराजांच्या वाघ्या कुत्र्याची समाधी पाहून थक्क झालो. सोबत असलेल्या गाईडने आम्हाला महाराजांबद्दल आणि किल्ल्यावरच्या वेगवेगळ्या ठिकाणांबद्दल सविस्तर माहिती सांगितली. डोंगरमाथ्यावरून हिरवीगार झाडे आणि दऱ्या दिसत होत्या. पर्वतांच्या लांबच लांब रांगा दिसत होत्या.

आम्ही महाराजांचे राजसभेचे ठिकाण पाहिले. इथेच महाराजांचा राज्याभिषेक झाला होता. खूप प्रसन्न वाटले. खरी गंमत बाजारपेठ पाहताना आली.

घोड्यावर बसून पूर्वी कसे बाजारहाट करीत असतील याची कल्पना करूनच मजा वाटली. पुढे हिरकणीचा बुरुज पाहून तर भितीच वाटायला लागली आणि टकमक टोक पाहून तर हात पाय थरथरू लागले. एव्हाना गाईडने सांगितलेली माहिती आणि

प्रत्यक्ष डोळ्यांनी पाहिलेला रायगड किल्ला नजरेत साठवून आम्ही सायंकाळी किल्ल्यावरून रोपवेने निसर्गाचे सुंदर देखावे पाहत किल्ल्याच्या पायथ्याशी परतलो.

- मल्हार राजपूत, इयत्ता चौथी
पार्ले टिळक विद्यालय प्राथमिक मराठी शाळा

Smile is the only curve that sets everything straight

On October 3, the students of PTV ICSE (Primary) celebrated World Smile Day with a heartwarming activity – creating their own Kindness Coupons. Each child wrote or drew one simple act of kindness they promised to do, such as sharing, helping a friend, or making someone smile.

The activity encouraged children to reflect on the values of sympathy and empathy, helping them understand how small thoughtful gestures can brighten someone's day. It was a beautiful way to inspire positivity, compassion, and joy among the young learners.

Let's learn the 7-step handwashing technique

Little changemakers of PTVEMS (Primary) took a big step towards building a healthier and happier world. Through an interactive and fun-filled session, students discovered the power of clean hands. They learnt why handwashing isn't just a habit – it's a superpower that protects us from germs and keeps everyone around us safe.

Teachers demonstrated the correct 7-step handwashing technique, turning a simple routine into an exciting learning experience! The children enthusiastically practised each step, full of curiosity and smiles.

What made the day truly special was the message they carried home – to spread this awareness within their families and communities, inspiring everyone to make handwashing a daily ritual.

आदर्श पंतप्रधान

लालबहादूर शास्त्रीजी आपल्या देशाचे पंतप्रधान झाल्यावर त्यांना सरकारी कामासाठी वापरण्यास एक गाडी मिळाली. ही गाडी ते फक्त सरकारी कामासाठीच वापरत होते.

एकदा त्यांचे नातेवाईक फिरायला जायला निघाले. मुलाने त्यांच्याकडे गाडी मागितली. तर त्यांनी त्याला चक्क नकार दिला आणि समजावले ही गाडी फक्त सरकारी कामासाठी असून देशाच्या मालकीची आहे. या गाडीसाठी लागणारा खर्च सामान्य लोकांच्या करातून येतो. खाजगी कामासाठी त्याचा वापर करायचा नाही.

मुलाने पुन्हा विनंती केली की, फक्त थोडा वेळ गाडी आपण खाजगी कामासाठी वापरली तर कोणाला काही कळणार नाही. यावर शास्त्रीजींनी खूप महत्वाची गोष्ट सांगितली. ते म्हणाले, "कोणाला कळो अथवा न कळो पण मला आणि देवाला तर सारे दिसत आहे ना." आपण कोणत्याही गोष्टीचा, वस्तूचा गैरफायदा घेतला तर त्याचा आपल्या अंतरात्म्यावर परिणाम होईल. सर्वात महत्त्वाचा म्हणजे प्रामाणिकपणा.

या प्रसंगातून एक संदेश मिळाला की, आपण कितीही मोठे असलो तरी नैतिकता आणि प्रामाणिकपणा कधीही सोडू नये. त्यांची ही गोष्ट आजही प्रामाणिकपणा आणि उच्च मूल्यांचे महत्त्व शिकवते.

- शंभू भुजबळ, इयत्ता ३ री
पार्ले टिळक विद्यालय प्राथमिक मराठी शाळा

Onam - Kerala's Festival of Unity and Joy

"Onashamsakal!" – this is how people in Kerala greet each other during Onam, wishing happiness and prosperity.

Onam, the state festival of Kerala, is celebrated in the month of Chingam (August–September). It is a 10-day harvest festival, with the final day, Thiruvonam, being the most important.

The word Onam is believed to come from Shravanam, one of the stars in Hindu astrology, linked with the presence of Lord

Vishnu with the prefix "Thiru." The festival marks the return of the legendary King Mahabali, remembered for his kindness and fairness, and also the joy of the harvest season. According to the story, Lord Vishnu in his Vamana avatar sent Mahabali to the netherworld but granted him the boon of visiting his people once every year. Onam is thus a warm welcome for their beloved king.

Celebrations include making Pookkalam (floral carpets), wearing Onakkodi (new clothes), and enjoying the grand Onasadya (traditional feast). Joyful traditions like Vallam Kali (snake boat race), Puli Kali (tiger dance), Thiruvathira (group dance), and decorated elephant processions showcase Kerala's rich culture.

Onam teaches us values of unity, equality, gratitude, and teamwork. It reminds students that festivals are not only celebrations but also lessons in leadership, humility, and harmony.

Onashamsakal to all!

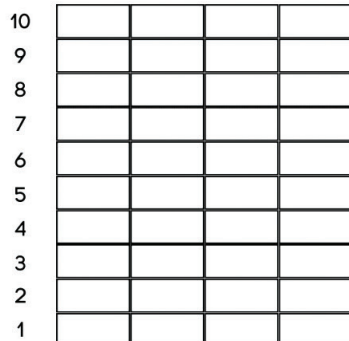
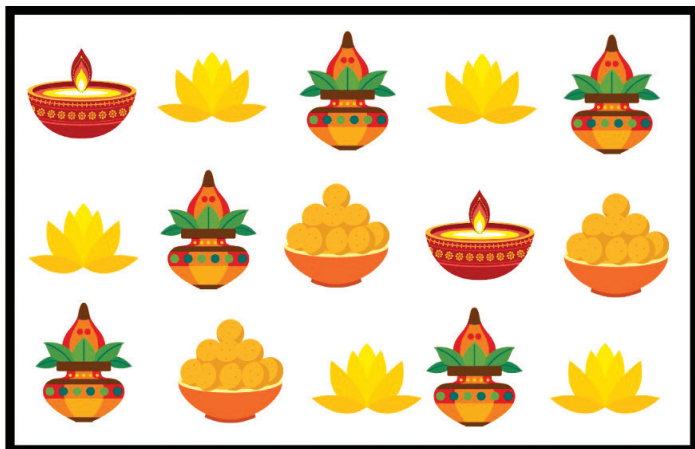
- Mrs Rajshree Krishnan, Assistant Teacher, PTV ICSE (Primary)

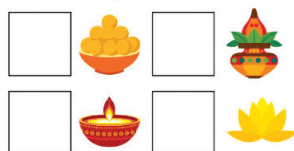
Diwali

GRAPHING

Find and graph the items and answer the questions.

How many of each?

Which item did you find the most of?

Which item did you find the least of?

Diwali

Look at the pictures and identify them with the help of the words in the box.

Kalash	Rawan	Diya	Fireworks
Ganesha	India	Garland	Saraswati
Elephant	Swastik	Laxmi	Lantern

BRAIN GAME

$$\text{Firework} \times \text{Firework} = 81$$

$$\text{Firecracker} + \text{Firecracker} = 10$$

$$\text{Firework} - \text{Firecracker} = ??$$

Diya Matching Puzzle

Can you colour in the two matching diyas?

IDA WIL

GLHIT

OAGNRLI

AETSLVFI

WSTEE S

ECELNRAITOB

TNALREN

RAMAYANA CHARACTER RIDDLES

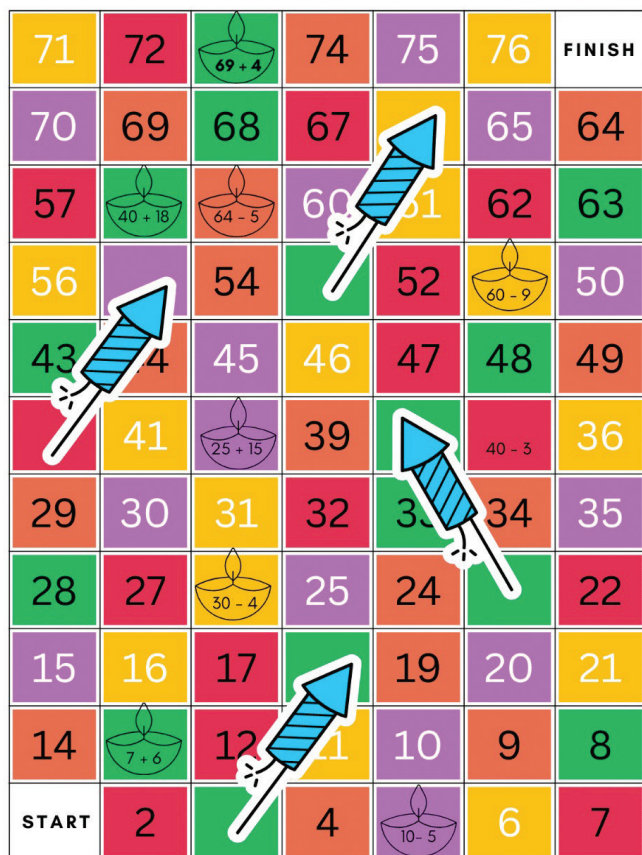
1. I was born from the earth and given a home in a foreign king's garden. Though I sat under a beautiful tree, I was a prisoner, waiting for my beloved to save me. Who am I?
2. I have ten heads, but was still defeated by one. Though I am a great scholar and a devotee of Shiva, my arrogance and lust led to my destruction Who am I?
3. I am a great warrior who crossed an ocean in a single leap. I am known for my immense strength and my unwavering loyalty to Lord Rama. Who am I?
4. My brother wore my slippers and ruled in my name while I was gone. When I returned, he handed my kingdom back to me without question Who am I?
5. I was a hunchbacked maid whose bitter words set a tragic chain of events in motion. I poisoned a queen's mind and helped send a prince into exile. Who am I?
6. I was a mighty bird who tried to stop the kidnapping of a goddess. Though I lost my wings and lay dying, I was able to give a vital clue to her rescuers. Who am I?
7. My brother stole my wife and banished me from my kingdom. But with the help of a noble prince, I regained both and helped defeat our common enemy. Who am I?
8. My son is named after me, but his birth was the reason my father's lineage was tainted. I was the eldest queen, but my love could not stop my husband's heart from breaking. Who am I?
9. I once fought Lord Vishnu himself after he broke Lord Shiva's bow. I held a great weapon of my own, but I recognized the true divinity of my opponent and stepped aside. Who am I?

Mr Bhavesh Dubey,
Assistant Teacher, PTV
ICSE (Secondary)

Answers : 1. Sita | 2. Ravana | 3. Hanuman | 4. Lord Ram | 5. Manthara | 6. Jatayu | 7. Sugriva | 8. Kausalya | 9. Parashurama

Diwali DIYAS & ROCKETS

COLOUR ME!

शुभ दीपावली

PTVA Schools

दुर्पणा

For private circulation only